

1778

De Theoria Lunae ad maiorem perfectionis gradum evehenda

Leonhard Euler

Follow this and additional works at: <https://scholarlycommons.pacific.edu/euler-works>

 Part of the [Mathematics Commons](#)

Record Created:

2018-09-25

Recommended Citation

Euler, Leonhard, "De Theoria Lunae ad maiorem perfectionis gradum evehenda" (1778). *Euler Archive - All Works*. 504.
<https://scholarlycommons.pacific.edu/euler-works/504>

This Article is brought to you for free and open access by the Euler Archive at Scholarly Commons. It has been accepted for inclusion in Euler Archive - All Works by an authorized administrator of Scholarly Commons. For more information, please contact mgibney@pacific.edu.

DE
THEORIA LUNAE
AD
MAIOREM PERFECTIONIS GRADUM
EVENIENDA.

Auctore
L. EULER O.

Cum motum Lunae ad centrum Terrae, tanquam
fixum spectatum, referre conveniat, ante omnia lo-
cum Lunae per ternas coordinatas determinare oportet,
quarum directiones sint fixae & inter se normales. Tum
vero omnes vires sollicitantes secundum easdem directio-
nes sunt resoluendae, ut ex principiis motus ternae ae-
quationes differentiales secundi gradus obtineri queant. Ita
si planam tabulae eclipticam referat, in quo punctum T
sit centrum Terrae, recta autem TV ad punctum coeli
fixum dirigatur, locus Lunae, qui sit in Z, determinetur per
has ternas coordinatas: TX = X, XY = Y et YZ = Z;
tum vires sollicitantes, posito elemento temporis = dt,
huiusmodi ternas aequationes suppeditant:

$\frac{ddX}{dt^2} = L$, $\frac{ddY}{dt^2} = M$ et $\frac{ddZ}{dt^2} = N$,
ubi litterae M et N denotant certas functiones tam ipsa-
rum coordinatarum X, Y, Z, quam quantitatum locum
Solis definientium. Hic igitur, quoniam Luna nunquam
Acta Acad. Imp. Sc. Tom. I. P. II. N n ultra

Tab. XIII.
Fig. 1.

ultra certos terminos ab ecliptica diuagatur, quantitas Z perpetuo intra limites satis arctos continebitur; binae vero reliquae coordinatae X et Y per totam orbitam lunarem variari poterunt; quam ob rem eas ita ad alium axem reduci conueniet, ut earum variatio certos limites transgredi nequeat. Hanc ob rem ducatur recta TM , Lunae longitudinem mediam exhibens, ad quam ex Y agatur normalis Yx , ita ut nunc locus Lunae per istas coordinatas Tx , xY , YZ definiatur, quarum variatio utique intra limites satis arctos coërcetur. Nam si longitudo Lunae media, seu angulus VTM vocetur $=\theta$, qui ergo tempori erit proportionalis, tum erit $Tx = X \cos. \theta + Y \sin. \theta$ et $xY = Y \cos. \theta - X \sin. \theta$; tertia autem coordinata manebit Z . Quod si iam a denotet distantiam Lunae mediam a Terra, posita distantia Terrae media a Sole $= 1$, ita ut a sit fractio valde parua, scilicet $a = \frac{1}{3907}$, ac ponatur recta $Tx = a(1+x)$, $xY = ay$ et $YZ = az$, euident. est has nouas quantitates x , y , z semper fore satis exiguas; ita ut termini, in quibus ea ad plures dimensiones affurgunt, mox pro nihilo haberi queant. His igitur in calculum introductis, siquidem per eas erit

$$X = a(1+x) \cos. \theta - ay \sin. \theta \text{ et}$$

$$Y = a(1+x) \sin. \theta + ay \cos. \theta \text{ et } Z = az,$$

totum negotium perducitur ad inuestigandos valores quantitatum exiguarum x , y , z , et facta evolutione omnium formularum, quae in calculum ingrediuntur, ternae aequationes fundamentales ad series terminorum maxime convergentes reducuntur. Deinde, hoc calculo expedito, praeter quantitatem constantem a insuper introducuntur: 1°. excentricitas orbitae lunaris $= K$; 2°. excentricitas orbitae solaris $= k$; 3°. fractio i ab inclinatione orbitae lunaris

aris pendens; tum vero ternae nostrae quantitates incognitae ita referantur, ut sit

$$x = 0 + K\mathfrak{P} + K^2\Omega + K^3\mathfrak{N} + a\mathfrak{S} + aK\mathfrak{Z} + \kappa\mathfrak{U} \\ + \kappa K\mathfrak{B} + \kappa K^2\mathfrak{B} + a\kappa\mathfrak{W} \\ + ii\mathfrak{X} + iiK\mathfrak{Y} + iiK^2\mathfrak{Z}$$

$$y = 0 + KP + K^2Q + K^3R + aS + aKT + \kappa U \\ + \kappa KV + \kappa K^2W + a\kappa w \\ + i^2X + i^2KY + i^2K^2Z$$

$$z = ip + iKq + iK^2r + i\kappa s + i^2t$$

et, facta substitutione, ternae aequationes differentiales secundum gradum in totidem partes discerpantur, quot hic occurrunt diversi coefficientes K, K^2, K^3, κ etc. dum scilicet termini iisdem affecti coefficientibus seorsim inter se aequantur. Hoc modo loco ternarum aequationum fundamentalium totidem ordines aequationum particularium obtinebuntur, quas singulas haud difficile integrare licebit.

Hac scilicet methodo usus, omnes inaequalitates motus Lunae olim sum persecutus, in tractatu: *Theoria motuum Lunae nova methodo pertractata*, edito Petropoli 1772, unde simul tabulas construxi, quarum ope locus Lunae ad quodvis tempus multo commodius et accuratius determinari posse videbatur, quam per alias tabulas usu receptas, si modo singula elementa, quibus innituntur, ex observationibus exquisitissimis rite determinentur. Interim tamen nonnullas inaequalitates non satis accurate definire licuit, cuius autem defectus causa non ipsi Theoriae est imputanda, sed potius difficultati calculi numerici, quem non ultra sextam figuram in fractionibus decimalibus sum persecutus, cum eum usque ad octavam figuram extendere oportuisset.

Postquam autem deinceps singula momenta, quibus haec methodus erat superstructa, accuratius perpendissem, primo quidem statim perspexi, hanc methodum adhiberi non potuisse, si inclinatio orbitae lunaris ad eclipticam multo maior fuisset quam reuera deprehenditur; haec autem circumstantia parvi aestimanda est momenti, cum in vero motu Lunae locum non habeat. Verum si quis eandem methodum ad motum satellitum Jovis vel etiam Saturni accommodare voluerit, tum utique maior inclinatio, quae forte in orbitis horum satellitum occurreret, omnem successum impedire posset. Praeterea vero, quia hic statim Lunae motum ad planum eclipticae reduxi, hoc ipso non nullae inaequalitates se immiscere debuerunt, quas fere penitus euitassem, si motum Lunae quovis tempore saltem ad planum orbitae eius mediae reuocassem; hoc autem modo non solum calculus prolixior euaderet, sed etiam ipsa determinatio Lunae, ex valoribus x, y, z petenda, maiorem calculi apparatus requiret. At vero si adeo omnes inaequalitates simpliciores fierent et ad minorem numerum redigerentur, hoc modo totus labor largiter compensaretur; quam ob rem usu non cariturum fore arbitror, si hanc ideam motum Lunae repraesentandi accuratius exposuero.

SECTIO PRIMA.

De reductione coordinatarum principalium
ad planum orbitae Lunaris mediae.

§. 1. Constitutis ut ante ternis coordinatis principalibus $TX = X, XY = Y, YZ = Z$, ad quas principia motus sunt accommodanda, ducamus primo rectam

$T\Omega$

Tab. XIII.
Fig. 2.

quibus, differt, libere, n. mul. autem, i. vero, andem, atum, quae, i. suc-
stationem, o non, re pe-
am ad, mo-
ipfa, orem,
adeo, orem,
com-
arbi-
ura-
rin-
nci-
am,
Ω

T Ω, quae ad tempus propositum referat lineam nodorum, at vocetur Longitudo media nodi ascendens, seu angulus Y T Ω = Ω; tum vero ducta ex Y normali Y X', vocetur coordinatae ad istum axem relatae T X' = X', X' Y = Y' manente Y Z = Z, eritque X' = X cos. Ω + Y sin. Ω et Y' = Y cos. Ω - X sin. Ω. Iam concipiatur planum secundum rectam T Ω ad eclipticam inclinatum sub angulo i, (qui aequetur inclinationi mediae orbitae lunaris, aestimata circiter = 5°. 9') quod planum fecer rectam Y Z in O, tum ad rectam X' O, productam ex Z, demittatur perpendicularum Z Y'', et nunc in hoc plano vocemus coordinatas T X' = X'' = X', X' Y'' = Y'' et Y'' Z = Z''. Hinc erit Y'' = Y' cos. i + Z sin. i et Z'' = Z cos. i - Y' sin. i; sicque habebimus X'' = X cos. Ω + Y sin. Ω; Y'' = Y cos. Ω cos. i - X sin. Ω cos. i + Z sin. i; Z'' = Z cos. i - Y cos. Ω sin. i + X sin. Ω sin. i.

§. 2. Referat nunc tabula planum orbitae luna- Tab. XIII.
ris, in quo habentur ternae coordinatae modo inuentae Fig. 3.
T X' = X', X' Y'' = Y'' et Y'' Z = Z''; tum vero in eodem plano ducatur recta T M, motum Lunae medium referens, quam pro axe assumamus, in quem ex Y'' ducatur perpendicularum Y' x; et quia iam istae coordinatae T x, x Y'', Y'' Z satis exiguis variationibus sunt obnoxiae, statuamus distantiam Lunae mediam a Terra = 1, atque T x = 1 + x, x Y'' = y et Y'' Z = z. Nunc igitur angulus Ω T M designat argumentum latitudinis Lunae medium, quod vocemus r, ita ut sit Ω T M = r, iamque habebimus 1 + x = X'' cos. r + Y'' sin. r; y = Y'' cos. r - X'' sin. r et z = Z''. Quare, si valores ante inuenti substituantur, habebimus sequentes formulas:

$$N n 3$$

$$1 + x$$

$$\begin{aligned} 1 + x &= X (\cos. \delta \cos. r - \cos. i \sin. \delta \sin. r) \\ &\quad + Y (\sin. \delta \cos. r + \cos. i \cos. \delta \sin. r) + Z \sin. i \sin. r \\ y &= -X (\cos. i \sin. \delta \cos. r + \cos. \delta \sin. r) \\ &\quad + Y (\cos. i \cos. \delta \cos. r - \sin. \delta \sin. r) + Z \sin. i \cos. r \\ z &= X \sin. i \sin. \delta - Y \sin. i \cos. \delta + Z \cos. i \end{aligned}$$

§. 3. Praeterea vero etiam necesse est ut coördinatae X, Y, Z etiam per nostras quantitates exiguas x, y, z exprimantur, quem in finem primo habebimus

$$\begin{aligned} X'' &= (1 + x) \cos. r - y \sin. r, \\ Y'' &= (1 + x) \sin. r + y \cos. r \text{ et } Z'' = z. \end{aligned}$$

Deinde ex paragr. 1°. colligimus

$$Y'' \cos. i - Z'' \sin. i = -X \sin. \delta + Y \cos. \delta$$

Cum igitur sit $X'' = X \cos. \delta + Y \sin. \delta$ erit

$$X'' \cos. \delta - Y'' \cos. i \sin. \delta + Z'' \sin. i \cos. \delta = X$$

Porro

$$X'' \sin. \delta + Y'' \cos. i \cos. \delta - Z'' \sin. i \cos. \delta = Y$$

Denique $Y'' \sin. i + Z'' \cos. i = Z$. Quare si hic valores ante inuenti substituantur, reperietur:

$$\begin{aligned} X &= (1 + x) (\cos. r \cos. \delta - \cos. i \sin. r \sin. \delta) \\ &\quad - y (\sin. r \cos. \delta + \cos. i \cos. r \sin. \delta) + z \sin. i \sin. \delta \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} Y &= (1 + x) (\cos. r \sin. \delta + \cos. i \sin. r \cos. \delta) \\ &\quad - y (\sin. r \sin. \delta - \cos. i \cos. r \cos. \delta) - z \sin. i \cos. \delta \end{aligned}$$

$$Z = (1 + x) \sin. i \sin. r + y \sin. i \cos. r + z \cos. i$$

§. 4. Quo has formulas simpliciores reddamus ponamus breuitatis gratia:

$$\cos. r \cos. \delta - \cos. i \sin. r \sin. \delta = m$$

$$\cos. r \sin. \delta + \cos. i \sin. r \cos. \delta = n$$

$$\sin. r \sin. \delta - \cos. i \cos. r \cos. \delta = \mu$$

$$\sin. r \cos. \delta + \cos. i \cos. r \sin. \delta = \nu$$

qui-

quibus valoribus introductis habebimus:

$$1 + x = m X + n Y + Z \sin. i \sin. r$$

$$y = -\nu X - \mu Y + Z \sin. i \cos. r$$

$$z = X \sin. i \sin. \delta - Y \sin. i \cos. \delta + Z \cos. i$$

deinde

$$X = m (1 + x) - \nu y + z \sin. i \sin. \delta$$

$$Y = n (1 + x) - \mu y - z \sin. i \cos. \delta$$

$$Z = (1 + x) \sin. i \sin. r + y \sin. i \cos. r + z \cos. i$$

vbi notasse iuuabit sequentes relationes

$$I. m m + \nu \nu + \sin. i^2 \sin. \delta^2 = 1$$

$$II. n n + \mu \mu + \sin. i^2 \cos. \delta^2 = 1$$

$$III. m m + n n + \sin. i^2 r^2 = 1$$

$$IV. \nu \nu + \mu \mu + \sin. i^2 \cos. r^2 = 1$$

tum vero etiam

$$V. m n + \mu \nu - \sin. i^2 \sin. \delta \cos. \delta = 0$$

$$VI. -m \nu - n \mu + \sin. i^2 \sin. r \cos. r = 0$$

$$VII. m \sin. i \sin. r - \nu \sin. i \cos. r + \sin. i \cos. i \sin. \delta = 0$$

$$VIII. n \sin. i \sin. r - \mu \sin. i \cos. r - \sin. i \cos. i \cos. \delta = 0$$

$$IX. m \sin. i \sin. \delta - n \sin. i \cos. \delta + \sin. i \cos. i \sin. r = 0$$

$$X. -\nu \sin. i \sin. \delta + \mu \sin. i \cos. \delta + \sin. i \cos. i \cos. r = 0$$

Ratio harum comparationum in eo est sita, quod duplici modo sit quadratum distantiae Lunae a Terra

$$T Z^2 = X^2 + Y^2 + Z^2 = (1 + x)^2 + y^2 + z^2.$$

SECTIO II.

De differentiatione nouarum coordinatarum x, y, z .

§. 5. Cum principia mechanica huiusmodi ternas formulas suppeditent:

$$d d X = L d t^2; d d Y = M d t^2; d d Z = N d t^2$$

vbi

vbi litterae L, M, N sunt certae functiones ipsarum X, Y, Z, hinc valores differentio-differentialium ddx , ddy , ddz elici oportet. Hic igitur tenendum est angulos \varnothing et r esse variables, inclinationem vero 1 esse constantem; unde formularum m , n , μ , ν differentialia sunt quaerenda, scilicet cum fit:

$$\begin{aligned} m &= \cos. r \cos. \varnothing - \cos. 1 \sin. r \sin. \varnothing \\ n &= \cos. r \sin. \varnothing + \cos. 1 \sin. r \cos. \varnothing \\ \mu &= \sin. r \sin. \varnothing - \cos. 1 \cos. r \cos. \varnothing \\ \nu &= \sin. r \cos. \varnothing + \cos. 1 \cos. r \sin. \varnothing \end{aligned}$$

differentiando reperietur

$$\begin{aligned} dm &= -n d\varnothing - \nu dr; \quad dn = m d\varnothing - \mu dr \\ d\mu &= \nu d\varnothing + n dr; \quad d\nu = -\mu d\varnothing + m dr. \end{aligned}$$

§. 6. His differentialibus inuentis sumamus primam nostram aequationem:

$$1 + x = mX + nY + Z \sin. 1 \sin. r$$

quae differentiata dat

$$dx = m dX + n dY + dZ \sin. 1 \sin. r - dr (\nu X + \mu Y - Z \sin. 1 \cos. r) - d\varnothing (nX - mY)$$

Est vero

$$\nu X + \mu Y - Z \sin. 1 \cos. r = -y$$

et ex posterioribus formulis

$$nX - mY = y(m\mu - n\nu) + z \sin. 1 (m \cos. \varnothing + n \sin. \varnothing)$$

vbi cum fit

$$m\mu - n\nu = -\cos. 1 \quad \text{et} \quad m \cos. \varnothing + n \sin. \varnothing = \cos. r$$

habebimus

$$dx = m dX + n dY + dZ \sin. 1 \sin. r + y dr + d\varnothing (y \cos. 1 - z \sin. 1 \cos. r)$$

unde vicissim colligitur

$$\begin{aligned} m dX + n dY + dZ \sin. 1 \sin. r &= dx - y(dr + d\varnothing \cos. 1) \\ &\quad + z d\varnothing \sin. 1 \cos. r. \end{aligned}$$

§. 7. Eodem modo tractetur secunda aequatio

$$y = -\nu X - \mu Y + Z \sin. i \cos. r$$

quae differentiata praebet

$$dy = -\nu dX - \mu dY + dZ \sin. i \cos. r - dr (mX + nY + Z \sin. i \sin. r) + d\delta (\mu X - \nu Y).$$

Est vero

$$mX + nY + Z \sin. i \sin. r = 1 + x$$

et ex posterioribus formulis

$$\mu X - \nu Y = (m\mu - n\nu)(1+x) + z \sin. i (\mu \sin. \delta + \nu \cos. \delta)$$

sive ob

$$m\mu - n\nu = -\cos. i \text{ et } \mu \sin. \delta + \nu \cos. \delta = \sin. r$$

erit

$$\mu X - \nu Y = -(1+x) \cos. i + z \sin. i \sin. r$$

vnde prodit

$$dy = -\nu dX - \mu dY + dZ \sin. i \cos. r - dr (1+x) - d\delta ((1+x) \cos. i - z \sin. i \sin. r)$$

hincque vicissim colligitur

$$\nu dX + \mu dY - dZ \sin. i \cos. r = -dy - (1+x)(dr + d\delta \cos. i) + z d\delta \sin. i \sin. r$$

§. 8. Tertia vero aequatio:

$$z = X \sin. i \sin. \delta - Y \sin. i \cos. \delta + Z \cos. i$$

differentiata dat

$$dz = dX \sin. i \sin. \delta - dY \sin. i \cos. \delta + dZ \cos. i + d\delta (X \sin. i \cos. \delta + Y \sin. i \sin. \delta)$$

est vero

$$X \sin. i \cos. \delta + Y \sin. i \sin. \delta = (1+x)(m \sin. i \cos. \delta + n \sin. i \sin. \delta) - y(\mu \sin. i \sin. \delta + \nu \sin. i \cos. \delta).$$

Cum igitur sit

$$m \sin. i \cos. \delta + n \sin. i \sin. \delta = \sin. i \cos. r \text{ et } \mu \sin. i \sin. \delta + \nu \sin. i \cos. \delta = \sin. i \sin. r \text{ erit}$$

$$X \sin. i \cos. \delta + Y \sin. i \sin. \delta = (1+x) \sin. i \cos. r - y \sin. i \sin. r$$

Acta Acad. Imp. Sc. Tom. I. P. II.

O o

qui-

quibus substitutis prodibit

$$dz = dX \sin. i \sin. \varnothing - dY \sin. i \cos. \varnothing + dZ \cos. i \\ + d\varnothing ((1+x) \sin. i \cos. r - y \sin. i \sin. r)$$

unde vicissim colligitur

$$dX \sin. i \sin. \varnothing - dY \sin. i \cos. \varnothing + dZ \cos. i = dz \\ - (1+x) d\varnothing \sin. i \cos. r + y d\varnothing \sin. i \sin. r.$$

§. 9. Ante autem quam ad differentialia secunda descendamus condicet differentialia dX , dY , dZ per litteras minusculas exprimere. Cum igitur sit

$$X = m(1+x) - y + z \sin. i \sin. \varnothing$$

erit differentiando

$$dX = m dx - y dy + dz \sin. i \sin. \varnothing \\ + d\varnothing (z \sin. i \cos. \varnothing + \mu y - n(1+x)) - dr(m + \nu(1+x)).$$

Eodem modo secunda aequatio

$$Y = n(1+x) - \mu y - z \sin. i \cos. \varnothing$$

differentiata praebet

$$dY = n dx - \mu dy - dz \sin. i \cos. \varnothing \\ + d\varnothing (z \sin. i \sin. \varnothing - \nu y + m(1+x)) - dr(n + \mu(1+x)).$$

Denique tertia aequatio

$$Z = (1+x) \sin. i \sin. r + y \sin. i \cos. r + z \cos. i$$

differentiata dat

$$dZ = dx \sin. i \sin. r + dy \sin. i \cos. r + dz \cos. i \\ + dr \sin. i ((1+x) \cos. r - y \sin. r).$$

§. 10. His praeparatis progrediamur ad differentio-differentialia; ubi primo notandum est: quia anguli r et \varnothing sunt temporis proportionales, eorum differentialia dr et $d\varnothing$ pariter esse constantia, perinde atque elementum temporis dt . Hinc primam evolamus aequationem §. 6. datam, quae erat:

$$dx =$$

$$dx - y(dr + d\Omega \cos. i) + z d\Omega \sin. i \cos. r \\ = m dX + n dY + dZ \sin. i \sin. r$$

quae differentiata dat

$$ddx - dy(dr + d\Omega \cos. i) + dz d\Omega \sin. i \cos. r - z dr d\Omega \sin. i \sin. r \\ = m ddX + n ddY + ddZ \sin. i \sin. r \\ - dr(\nu dX + \mu dY - dZ \sin. i \cos. r) \\ - d\Omega(n dX - m dY)$$

est vero

$$\nu dX + \mu dY - dZ \sin. i \cos. r = -dy \\ - (1+x)(dr + d\Omega \cos. i) + z d\Omega \sin. i \sin. r \text{ et} \\ n dX - m dY = +dy(m\mu - n\nu) + dz \sin. i(n \sin. \Omega + m \cos. \Omega) \\ + (1+x)(dr(m\mu - n\nu) - d\Omega(mm + nn)) \\ + y d\Omega(\mu n + \nu m) + z d\Omega \sin. i(n \cos. \Omega - m \sin. \Omega)$$

pro cuius formulae ulteriori reductione reperitur fore:

- I. $m\mu - n\nu = -\cos. i$
- II. $n \sin. \Omega + m \cos. \Omega = \cos. r$
- III. $mm + nn = 1 - \sin. i^2 \sin. r^2$
- IV. $\mu n + \nu m = \sin. i^2 \sin. r \cos. r$
- V. $n \cos. \Omega - m \sin. \Omega = \cos. i \sin. r$

ita ut sit

$$n dX - m dY = -dy \cos. i + dz \sin. i \cos. r \\ - (1+x)(dr \cos. i + d\Omega(1 - \sin. i^2 \sin. r^2)) \\ + y d\Omega \sin. i \sin. r \cos. r + z d\Omega \sin. i \cos. i \sin. r$$

quibus valoribus substitutis aequatio nostra erit

$$ddx = dy dr - dy d\Omega \cos. i + dz d\Omega \sin. i \cos. r \\ - z dr d\Omega \sin. i \sin. r = m ddX + n ddY \\ + ddZ \sin. i \sin. r + dy dr + dr^2(1+x) \\ - z d\Omega dr \sin. i \sin. r + d\Omega dy \cos. i \\ - d\Omega dz \sin. i \cos. r + d\Omega^2(1+x) \\ - d\Omega^2(1+x) \sin. i^2 \sin. r^2 - y d\Omega^2 \sin. i^2 \sin. r \cos. r \\ - z d\Omega^2 \sin. i \cos. i \sin. r + 2(1+x) dr d\Omega \cos. i$$

quae porro ob

$d d X = L d r^2$, $d d Y = M d r^2$, $d d Z = N d r^2$,
reliquis terminis a dextra ad sinistram transpositis, induet
hanc formam:

$$\begin{aligned} & d d x - 2 d r d y + 2 d \delta \delta d z \sin. \delta \cos. r - d \delta^2 (1+x) \\ & - 2 d \delta \delta d y \cos. \delta + d \delta^2 (1+x) \sin. \delta^2 \sin. r^2 \\ & - d r^2 (1+x) \\ & + y d \delta^2 \sin. \delta \sin. r \cos. r + z d \delta^2 \sin. \delta \cos. \delta \sin. r \end{aligned}$$

$$= d r (m L + n M + N \sin. \delta \sin. r)$$

§. 11. Secunda aequatio §. 7. inuenta ita se habet:

$$\begin{aligned} d y + (1+x) (d r + d \delta \cos. \delta) - z d \delta \sin. \delta \sin. r \\ = -v d X - \mu d Y + d Z \sin. \delta \cos. r \end{aligned}$$

quae differentiata praebet

$$\begin{aligned} d d y + d x (d r + d \delta \cos. \delta) - d z d \delta \sin. \delta \sin. r \\ - z d r d \delta \sin. \delta \cos. r = -v d d X - \mu d d Y \\ + d d Z \sin. \delta \cos. r + d r (m d X + n d Y + d Z \sin. \delta \sin. r) \\ + d \delta (\mu d X - v d Y) \end{aligned}$$

Ex praecedentibus autem patet esse

$$\begin{aligned} m d X + n d Y + d Z \sin. \delta \sin. r \\ = d x - y (d r + d \delta \cos. \delta) + z d \delta \sin. \delta \cos. r \end{aligned}$$

tum vero reperitur

$$\begin{aligned} \mu d X - v d Y = d x (m \mu - n v) + d z \sin. \delta (\mu \sin. \delta + v \cos. \delta) \\ - (1+x) d \delta (n \mu + m v) + y (d \delta (\mu \mu + v v) - d r (m \mu - n v)) \\ + z d \delta \sin. \delta (\mu \cos. \delta - v \sin. \delta) \end{aligned}$$

pro cuius formulae reductione ulteriori notetur esse

$$\text{I. } m \mu - n v = -\cos. \delta$$

$$\text{II. } \mu \sin. \delta + v \cos. \delta = \sin. r$$

$$\text{III. } n \mu + m v = \sin. \delta^2 \sin. r \cos. r$$

IV.

$$IV. \mu \mu + \nu \nu = r - \sin. r^2 \cos. r^2$$

$$V. \mu \cos. \delta - \nu \sin. \delta = -\cos. r \cos. r$$

vnde fiet

$$\mu dX + \nu dY = -dx \cos. r + dz \sin. r$$

$$(\mu - (1+x) d \delta \sin. r \cos. r) + \nu (d \delta \sin. r \cos. r + y d \delta \sin. r \cos. r)$$

$$+ y (d \delta (1 - \sin. r^2 \cos. r^2) + dr \cos. r)$$

$$(1+x) d \delta \sin. r \cos. r + y d \delta \sin. r \cos. r + dr \cos. r$$

et substitutis his valoribus aequatio nostra fiet

$$\mu dX + \nu dY + dx dr + (dx d \delta \cos. r + dz d \delta \sin. r \cos. r)$$

$$+ z d r d \delta \sin. r \cos. r = -y d d X + \mu d d Y$$

$$+ d d Z \sin. r \cos. r - dx dr + y d r \sin. r \cos. r$$

$$+ y d \delta dr \cos. r - z d \delta dr \sin. r \cos. r$$

$$- dx d \delta \cos. r + dz d \delta \sin. r \cos. r$$

$$= (1+x) d \delta^2 \sin. r \cos. r + y d \delta^2$$

$$- y d \delta^2 \sin. r^2 \cos. r^2 + y d r d \delta \cos. r$$

$$- z d \delta^2 \sin. r \cos. r$$

Quod si iam loco $d d X$, $d d Y$, $d d Z$ valores dati substituantur et reliqui membri a dextra ad sinistram transferantur, prodibit ista aequatio

$$ddy + 2 dx dr - 2 dx d \delta \sin. r \cos. r + (1+x) d \delta^2 \sin. r \cos. r - y dr^2$$

$$+ 2 dx d \delta \cos. r + y d \delta^2 \sin. r \cos. r + y d \delta^2 \sin. r^2 \cos. r^2$$

$$+ y d \delta^2 \sin. r \cos. r + y d \delta^2 \sin. r^2 \cos. r^2$$

$$+ y d \delta^2 \sin. r^2 \cos. r^2$$

$$(1+x) d \delta^2 \sin. r \cos. r$$

$$= -dr^2 (\nu L + \mu M - N \sin. r \cos. r)$$

$$= -dr^2 (\nu L + \mu M - N \sin. r \cos. r)$$

Tertia denique aequatio differentienda, ex

sumta restituetur

$$dz = (1+x) d \delta \sin. r \cos. r + y d \delta \sin. r \cos. r$$

$$= dX \sin. r \cos. r - dY \sin. r \cos. r + dZ \cos. r$$

$$q h b q + p h q b z + p b h q = r q h b$$

$$q h b q + p h q b z + p b h q = r q h b$$

$$q h b q + p h q b z + p b h q = r q h b$$

$$q h b q + p h q b z + p b h q = r q h b$$

$$q h b q + p h q b z + p b h q = r q h b$$

$$q h b q + p h q b z + p b h q = r q h b$$

$$q h b q + p h q b z + p b h q = r q h b$$

$$q h b q + p h q b z + p b h q = r q h b$$

$$q h b q + p h q b z + p b h q = r q h b$$

$$q h b q + p h q b z + p b h q = r q h b$$

$$q h b q + p h q b z + p b h q = r q h b$$

$$q h b q + p h q b z + p b h q = r q h b$$

$$q h b q + p h q b z + p b h q = r q h b$$

$$q h b q + p h q b z + p b h q = r q h b$$

$$q h b q + p h q b z + p b h q = r q h b$$

$$q h b q + p h q b z + p b h q = r q h b$$

$$q h b q + p h q b z + p b h q = r q h b$$

$$q h b q + p h q b z + p b h q = r q h b$$

$$q h b q + p h q b z + p b h q = r q h b$$

vnde colligitur

$$\begin{aligned} d d z &= d x d \delta \sin. + \cos. r + d y d \delta \sin. + \sin. r \\ &+ (1+x) d r d \delta \sin. + \sin. r + y d r d \delta \sin. + \cos. r \\ &= d d X \sin. + \sin. \delta - d d Y \sin. + \cos. \delta + d d Z \cos. + \\ &+ d \delta (d X \sin. + \cos. \delta + d Y \sin. + \sin. \delta) \end{aligned}$$

vbi est

$$\begin{aligned} d X \cos. \delta + d Y \sin. \delta &= d x (m \cos. \delta + n \sin. \delta) \\ &- d y (v \cos. \delta + \mu \sin. \delta) + (1+x) d \delta (m \sin. \delta - n \cos. \delta) \\ &- (1+x) d r (v \cos. \delta + \mu \sin. \delta) + y d \delta (\mu \cos. \delta - v \sin. \delta) \\ &- y d r (m \cos. \delta + n \sin. \delta) + z d \delta \sin. r \end{aligned}$$

Supra autem iam observauimus esse:

$$\begin{aligned} 1^{\circ}. m \cos. \delta + n \sin. \delta &= \cos. r \\ 2^{\circ}. v \cos. \delta + \mu \sin. \delta &= \sin. r \\ 3^{\circ}. m \sin. \delta - n \cos. \delta &= -\cos. r \sin. r \\ 4^{\circ}. \mu \cos. \delta - v \sin. \delta &= -\cos. r \cos. r \end{aligned}$$

sicque erit

$$\begin{aligned} d X \cos. \delta + d Y \sin. \delta &= d x \cos. r - d y \sin. r \\ &- (1+x) d \delta \cos. r \sin. r - (1+x) d r \sin. r \\ &- y d \delta \cos. r \cos. r - y d r \cos. r + z d \delta \sin. r \end{aligned}$$

vnde tandem obtineatur sequens aequatio:

$$\begin{aligned} d d z &= 2 d x d \delta \sin. + \cos. r + 2(1+x) d r d \delta \sin. + \sin. r + 2 y d r d \delta \sin. + \cos. r \\ &+ 2 d y d \delta \sin. + \sin. r + (1+x) d \delta^2 \sin. + \cos. r \sin. r + y d \delta^2 \sin. + \cos. r \cos. r \\ &- z d \delta^2 \sin. r \\ &= d r^2 (L \sin. + \sin. \delta - M \sin. + \cos. \delta + N \cos. r). \end{aligned}$$

§. 13. Quoniam hae evolutiones summam attentionem postulant, quos de harum formularum veritate magis conuincamur alia easdem methodo inuestigemus, vtramque scilicet differentiationem simul peragamus. Cum igitur in genere sit:

$$d d p q = p d d q + 2 d p d q + q d d p$$

supra

supra autem inuenerimus

$$dm = -n d\delta - v dr; \quad dn = m d\delta + \mu dr; \quad d\mu = v d\delta + n dr;$$

$$dv = -\mu d\delta + m dr$$

erit denub differentiendo:

$$ddm = -m dr^2 + 2 \mu dr d\delta - m d\delta^2$$

$$ddn = -n dr^2 + 2 v dr d\delta - n d\delta^2$$

$$dd\mu = -\mu dr^2 + 2 m dr d\delta - \mu d\delta^2$$

$$ddv = -v dr^2 + 2 n dr d\delta - v d\delta^2$$

§. 14. Cum igitur prima nostrarum formularum (sit)

$$x = mX + nY + Z \sin. i \sin. r$$

erit statim bis differentiendo

$$ddx = m ddX + n ddY + d dZ \sin. i \sin. r \quad (I)$$

$$+ 2 dX dm + 2 dY dn + 2 dZ dr \sin. i \cos. r \quad (II)$$

$$+ X ddm + Y ddn - Z dr^2 \sin. i \sin. r \quad (III)$$

quas ternas partes seorsim euoluamus, ac primo quidem erit, ut supra vidimus

$$(I) = dr^2 (mL + nM + N \sin. i \sin. r)$$

$$(II) \text{ in hac duo membra resoluitur}$$

$$(II) = 2 dr (-v dX - \mu dY + dZ \sin. i \cos. r)$$

$$+ 2 d\delta (-n dX + m dY)$$

at vero tertia pars in haec tria membra discerpitur

$$(III) = dr^2 (-mX - nY - Z \sin. i \sin. r)$$

$$+ 2 dr d\delta (\mu X - v Y)$$

$$+ d\delta^2 (-mX - nY)$$

supra autem vidimus esse

$$-v dX - \mu dY + dZ \sin. i \cos. r = dy + (1+x)(dr + d\delta \cos. i)$$

$$- 2 d\delta \sin. i \sin. r$$

$$- n d$$

$$\begin{aligned}
 -n dX + m dY &= dy \cos. i - dz \sin. i \cos. r \\
 &+ (1+x) (dr \cos. i + d\delta (1 - \sin. i^2 \sin. r^2)) \\
 &- y d\delta \sin. i^2 \sin. r \cos. r - z d\delta \sin. i \cos. i \sin. r \\
 \text{pro tertia autem parte pariter iam supra inuenimus:} \\
 -m X - n Y - Z \sin. i \sin. r &= -(1+x) \\
 \mu X - \nu Y &= -(1+x) \cos. i + z \sin. i \sin. r \\
 -m X - n Y &= -(1+x) + Z \sin. i \sin. r = -(1+x)(1 - \sin. i^2 \sin. r^2) \\
 &+ y \sin. i^2 \sin. r \cos. r + z \sin. i \cos. i \sin. r
 \end{aligned}$$

His igitur colligendis erit

$$\begin{aligned}
 (II) + (III) &= +2 dr dy - 2 d\delta dz \sin. i \cos. r + (1+x) dr^2 \\
 &+ 2 d\delta dy \cos. i + 2(1+x) dr d\delta \cos. i \\
 &+ (1+x) d\delta^2 \sin. i^2 \sin. r^2
 \end{aligned}$$

his igitur terminis ad finiftram translatis aequatio prodit:

$$\begin{aligned}
 ddx - 2 dr dy + 2 d\delta dz \sin. i \cos. r &= (1+x) dr^2 \\
 - 2 d\delta dy \cos. i &- 2(1+x) dr d\delta \cos. i \\
 &- (1+x) d\delta^2 \sin. i^2 \sin. r^2 + y d\delta^2 \sin. i^2 \sin. r \cos. r \\
 &+ z d\delta^2 \sin. i \cos. i \sin. r = (mL + nM + N \sin. i \sin. r) dr^2
 \end{aligned}$$

quae cum praecedente §. 10. exhibita prorsus congruit.

§. 15. Deinde cum altera nostra aequatio fuerit

$$\begin{aligned}
 Y &= -\nu X - \mu Y + Z \sin. i \cos. r \\
 \text{erit pariter bis differentiando} \\
 ddy &= -\nu d dX - \mu d dY + d dZ \sin. i \cos. r - - (I) \\
 &- 2 dX d\nu - 2 dY d\mu - 2 dZ dr \sin. i \sin. r (II) \\
 &- X d d\nu - Y d d\mu - Z dr^2 \sin. i \cos. r - - (III)
 \end{aligned}$$

quae singulae partes euolutae praebent

$$\begin{aligned}
 (I) &dr^2 (-\nu L - \mu M + N \sin. i \cos. r) \\
 (II) &2 dr (-m dX - n dY - dZ \sin. i \sin. r) \\
 &+ 2 d\delta (+\mu dX - \nu dY)
 \end{aligned}$$

(III)

$$(III) \quad dr^2 (+\nu X + \mu Y - Z \sin. i \cos. r) \\ + 2 dr d\Omega (nX - mY) \\ + d\Omega^2 (\nu X + \mu Y)$$

noti autem sunt sequentes valores :

$$\begin{aligned} -m dX - n dY - dZ \sin. i \sin. r &= -dx + y(dr + d\Omega \cos. i) \\ &\quad - z d\Omega \sin. i \cos. r \\ \mu dX - \nu dY &= -dx \cos. i + dz \sin. i \sin. r - (1+x) d\Omega \sin. i \sin. r \cos. r \\ &\quad + y(d\Omega^2 (1 - \sin. i^2 \cos. r^2) + dr \cos. i) - z d\Omega \sin. i \cos. i \cos. r \\ \nu X + \mu Y - Z \sin. i \cos. r &= -y \\ nX - mY &= -y \cos. i + z \sin. i \cos. r \\ \nu X + \mu Y &= -y + Z \sin. i \cos. r = (1+x) \sin. i \sin. r \cos. r \\ &\quad - y(1 - \sin. i^2 \cos. r^2) + z \sin. i \cos. i \cos. r \end{aligned}$$

quibus collectis erit

$$\begin{aligned} (II) + (III) &= -2drdx + 2d\Omega dz \sin. i \sin. r - (1+x) d\Omega^2 \sin. i \sin. r \cos. r + ydr^2 \\ &\quad - 2d\Omega dx \cos. i + 2ydrd\Omega \cos. i \\ &\quad + yd\Omega^2 \\ &\quad - yd\Omega^2 \sin. i^2 \cos. r^2 \end{aligned}$$

$$- z d\Omega^2 \sin. i \cos. i \cos. r$$

quibus ad sinistram translatis prodit :

$$\begin{aligned} ddy + 2drdx - 2d\Omega dz \sin. i \sin. r + (1+x) d\Omega^2 \sin. i \sin. r \cos. r - ydr^2 \\ + 2d\Omega dx \cos. i - 2ydrd\Omega \cos. i - yd\Omega^2 \\ + yd\Omega^2 \sin. i^2 \cos. r^2 \\ + z d\Omega^2 \sin. i \cos. i \cos. r \\ = -dr^2 (\nu L + \mu M - N \sin. i \cos. r) \end{aligned}$$

quae cum praecedente §. 11. exhibita pariter congruit.

§. 16. Tertia aequatio erat

$$z = X \sin. i \sin. \Omega - Y \sin. i \cos. \Omega + Z \cos. i$$

quae bis differentiata dat

$$ddz = d d X \sin. i \sin. \delta - d d Y \sin. i \cos. \delta + d d Z \cos. i - (I)$$

$$+ 2 d X d \delta \sin. i \cos. \delta + 2 d Y d \delta \sin. i \sin. \delta - (II)$$

$$- X d \delta^2 \sin. i \sin. \delta + Y d \delta^2 \sin. i \cos. \delta - (III)$$

quae partes facile ita reducuntur:

$$(I) - - d r^2 (L \sin. i \sin. \delta - M \sin. i \cos. \delta + N \cos. i)$$

$$(II) - - 2 d \delta \sin. i (d X \cos. \delta + d Y \sin. \delta)$$

$$(III) - - d \delta^2 \sin. i (-X \sin. \delta + Y \cos. \delta).$$

Est vero

$$d X \cos. \delta + d Y \sin. \delta = d x \cos. r - d y \sin. r - (1+x) d \delta \cos. i \sin. r$$

$$- (1+x) d r \sin. r - y d \delta \cos. i \cos. r - y d r \cos. r + z d \delta \sin. i$$

$$- X \sin. \delta + Y \cos. \delta = (1+x) \cos. i \sin. r + \cos. i \cos. r - z \sin. i$$

quibus substitutis colligimus

$$(II) + (III) = 2 d \delta d x \sin. i \cos. r - 2 d \delta d y \sin. i \sin. r$$

$$- (1+x) d \delta^2 \sin. i \cos. i \sin. r - y d \delta^2 \sin. i \cos. i \cos. r$$

$$+ z d \delta^2 \sin. i^2 - 2 (1+x) d r d \delta \sin. i \sin. r$$

$$- 2 y d r d \delta \sin. i \cos. r$$

quibus ad sinistram translatis aequatio ita se habebit :

$$ddz = 2 d \delta d x \sin. i \cos. r + 2 d \delta d y \sin. i \sin. r + (1+x) d \delta^2 \sin. i \cos. i \sin. r$$

$$+ y d \delta^2 \sin. i \cos. i \cos. r - z d \delta^2 \sin. i^2 =$$

$$= d r^2 (L \sin. i \sin. \delta - M \sin. i \cos. \delta + N \cos. i)$$

$$+ 2 (1+x) d r d \delta \sin. i \sin. r + 2 y d r d \delta \sin. i \cos. r$$

quae etiam congruit cum illa §. 12. exhibita.

§. 17. Ternae ergo aequationes differentio-differentiales, ex quibus motum Lunae determinari oportet, sequenti modo aspectui exponantur:

$$\left. \begin{aligned} I \quad d d x - 2 d y (d r + d \delta \cos. i) + 2 d \delta d z \sin. i \cos. r \\ - (1+x) (d r^2 + 2 d r d \delta \cos. i) + d \delta^2 (1 - \sin. i^2 \sin. r^2) \\ + y d \delta^2 \sin. i^2 \sin. r \cos. r + z d \delta^2 \sin. i \cos. i \sin. r \\ = d r^2 (m L + n M + N \sin. i \sin. r) \end{aligned} \right\} II$$

$$\text{II. } ddy + 2dx(dr + d\delta \cos. i) - 2\delta dz \sin. i \sin. r \\ = y(dr^2 + 2dr d\delta \cos. i + d\delta^2(1 - \sin. i^2 \cos. r^2)) \\ + (1+x)d\delta^2 \sin. i^2 \sin. r \cos. r + 2d\delta^2 \sin. i \cos. i \cos. r \\ = -dr^2(\nu L + \mu M - N \sin. i \cos. r)$$

$$\text{III. } ddz - 2d\delta dx \sin. i \cos. r + 2d\delta dy \sin. i \sin. r - 2d\delta^2 \sin. i^2 \\ + (1+x)(2dr d\delta \sin. i \sin. r + d\delta^2 \sin. i \cos. i \sin. r) \\ + y(2dr d\delta \sin. i \cos. r + d\delta^2 \sin. i \cos. i \cos. r) \\ = dr^2(L \sin. i \sin. \delta - M \sin. i \cos. \delta + N \cos. i)$$

ubi meminisse iuuabit breuitatis gratia nos posuisse

$$m = \cos. r \cos. \delta - \cos. i \sin. r \sin. \delta \\ n = \cos. r \sin. \delta + \cos. i \sin. r \cos. \delta \\ \mu = \sin. r \sin. \delta - \cos. i \cos. r \cos. \delta \\ \nu = \sin. r \cos. \delta + \cos. i \cos. r \sin. \delta$$

Praeterea vero formulae principales, vnde has aequationes deduximus, erant:

$$\begin{aligned} 1+x &= mX + nY + Z \sin. i \sin. r & X &= m(1+x) - \nu y + z \sin. i \sin. \delta \\ y &= -\nu X - \mu Y + Z \sin. i \cos. r & Y &= n(1+x) - \mu y - z \sin. i \cos. \delta \\ z &= X \sin. i \sin. \delta - Y \sin. i \cos. \delta + Z \cos. i & Z &= (1+x) \sin. i \sin. r + y \sin. i \cos. r + z \cos. i \end{aligned}$$

SECTIO III.

De valoribus litterarum L, M, N, ex principiis motus deducendis.

Tab. XIII
Fig. 4

§. 18. Denotent signa δ , \odot , \mathbb{C} massas Terrae, Solis et Lunae, quas, posita massa Terrae $\delta = 1$, ex notissimis obseruationibus concludimus fore $\odot = 360000$; at vero massam Lunae $\mathbb{C} = \frac{1}{80}$ propemodum. Parum autem interest quanta sit massa Lunae, quandoquidem *Newtonus* eam statuit $= \frac{1}{80}$. Illustri *Daniel Bernoulli* eam reduxit ad $\frac{1}{70}$ tantum. His positis sit, uti initio, Z locus Lunae

Lunae per ternas coordinatas $TX = X$, $XY = Y$, $YZ = Z$ determinatus, existente T centro Terrae et recta TV directione fixa ad aequinoctium vernum tendente; tum vero, vocetur distantia Lunae a Terra $TZ = v$, ita ut sit $vv = X^2 + Y^2 + Z^2$. Nouimus autem per nouas coordinatas $1 + x$, y , z esse etiam

$$v^2 = (1 + x)^2 + yy + zz.$$

Praeterea vero sit centrum Solis in S , pro quo binae coordinatae sint $TU = r$ et $US = y$, ipsa autem Solis a Terra distantia vocetur $TS = u$, ita ut sit $uu = rr + yy$; vnde si ponatur longitudo Solis vera, seu angulus $VT S = \Phi$ erit $r = u \cos. \Phi$ et $y = u \sin. \Phi$. Porro vero vocetur distantia Solis a Luna, seu recta $SZ = w$ eritque

$$ww = (r - X)^2 + (y - Y)^2 + ZZ = uu - 2rX - 2yY + vv$$

sive

$$w^2 = uu - 2uX \cos. \Phi - 2uY \sin. \Phi + vv.$$

§. 19. Quod si iam $d\tau$ denotet elementum temporis indefinitum, cui coefficientum Δ adiungamus, huius valor statim determinabitur ac mensuram temporis idoneam stabiliuerimus. His positis ex principiis motus facile deducuntur sequentes tres aequationes secundi gradus:

$$\begin{aligned} \text{I. } \frac{ddX}{\Delta d\tau^2} &= -\frac{(\frac{1}{2} + C)X}{v^3} + \frac{\odot(r - X)}{w^3} - \frac{\odot r}{u^3} \\ \text{II. } \frac{ddY}{\Delta d\tau^2} &= -\frac{(\frac{1}{2} + C)Y}{v^3} + \frac{\odot(y - Y)}{w^3} - \frac{\odot y}{u^3} \\ \text{III. } \frac{ddZ}{\Delta d\tau^2} &= -\frac{(\frac{1}{2} + C)Z}{v^3} - \frac{\odot Z}{w^3} \end{aligned}$$

Ante autem quam has aequationes ad nostrum institutum accommodare queamus, certam temporis mensuram stabilire oportet, id quod sequenti modo praestabimus.

§. 20. Consideremus solum Solem circa Terram quasi fixam in circulo reuolui, cuius radius sit distantia Solis media a Terra = a , ac formulae eius motum determinantes erunt

$$\frac{ddx}{\Delta d\tau^2} = -\frac{(\odot + \frac{1}{2})x}{u^3} \text{ et } \frac{ddy}{\Delta d\tau^2} = -\frac{(\odot + \frac{1}{2})y}{u^3}$$

Ponamus nunc tempore τ a Sole describi anomaliam mediam = t , et cum sit $u = a$, ponere licebit

$$x = a \cos. t \text{ et } y = a \sin. t$$

vnde fit

$$ddx = -a dt^2 \cos. t \text{ et } ddy = -a dt^2 \sin. t$$

quibus valoribus substitutis prior aequatio euadit

$$\frac{a dt^2 \cos. t}{\Delta d\tau^2} = + \frac{(\odot + \frac{1}{2}) \cos. t}{a a} \text{ vnde fit}$$

$$\Delta d\tau^2 = + \frac{a^2 dt^2}{\odot + \frac{1}{2}} \text{ hincque } \frac{1}{\Delta d\tau^2} = \frac{\odot + \frac{1}{2}}{a^2 dt^2}$$

altera vero aequatio sponte idem praebet. Nunc autem motum Lunae ita inuestigemus, quasi a sola Terra attracta in circulo reuolueretur ad distantiam mediam = r , ac tempore τ angulum circa Terram describeret = θ , qui scilicet longitudinem Lunae mediam designabit. Pro hoc ergo motu, quem in ecliptica fieri concipiamus, habebimus has aequationes

$$\frac{ddX}{\Delta d\tau^2} = -\frac{(\frac{1}{2} + \odot)X}{v^3} \text{ et } \frac{ddY}{\Delta d\tau^2} = -\frac{(\frac{1}{2} + \odot)Y}{v^3}$$

quare, cum in hac hypothesis sit $v = r$, $X = \cos. \theta$ et $Y = \sin. \theta$ erit

$$ddX = -d\theta^2 \cos. \theta \text{ et } ddY = -d\theta^2 \sin. \theta$$

quibus valoribus substitutis vtraque aequatio praebet

$$\frac{d\theta^2}{\Delta d\tau^2} = \frac{1}{2} + \odot,$$

vnde si loco $\Delta d\tau^2$ valor modo inuentus substituatur, prodibit

dabit $\frac{d\delta}{dt}(\odot + \delta) = \delta + \mathbb{C}$. Cum igitur ratio inter motum medium Lunae ac solis ut cognita spectari possit, statuamus $\frac{d\delta}{dt} = \lambda$, fietque $\frac{\lambda\lambda(\odot + \delta)}{a^3} = \delta + \mathbb{C}$, unde concludimus $a^3 = \frac{\lambda\lambda(\odot + \delta)}{\delta + \mathbb{C}}$ hincque $\frac{1}{\Delta dt} = \frac{\delta + \mathbb{C}}{\lambda\lambda dt}$

§. 21. Hos igitur valores in nostras aequationes principales introducamus ac reperiemus

$$I. \frac{(\delta + \mathbb{C})ddX}{\lambda\lambda dt^2} = -\frac{(\delta + \mathbb{C})X}{v^3} + \frac{\odot(r-X)}{w^3} - \frac{\odot r}{u^3}$$

$$II. \frac{(\delta + \mathbb{C})ddY}{\lambda\lambda dt^2} = -\frac{(\delta + \mathbb{C})Y}{v^3} + \frac{\odot(v-Y)}{w^3} - \frac{\odot v}{u^3}$$

$$III. \frac{(\delta + \mathbb{C})ddZ}{\lambda\lambda dt^2} = -\frac{(\delta + \mathbb{C})Z}{v^3} + \frac{\odot Z}{w^3}$$

Cum igitur sumserimus

$$\frac{ddX}{dt^2} = L, \quad \frac{ddY}{dt^2} = M, \quad \frac{ddZ}{dt^2} = N$$

hinc reperiemus has litteras L, M, N sequenti modo

$$1^{\circ}. L = -\frac{\lambda\lambda X}{v^3} + \frac{\lambda\lambda\odot(r-X)}{(\delta + \mathbb{C})w^3} - \frac{\lambda\lambda\odot r}{(\delta + \mathbb{C})u^3}$$

$$2^{\circ}. M = -\frac{\lambda\lambda Y}{v^3} + \frac{\lambda\lambda\odot(v-Y)}{(\delta + \mathbb{C})w^3} - \frac{\lambda\lambda\odot v}{(\delta + \mathbb{C})u^3}$$

$$3^{\circ}. N = -\frac{\lambda\lambda Z}{v^3} + \frac{\lambda\lambda\odot Z}{(\delta + \mathbb{C})w^3}$$

In posterioribus autem terminis signo \odot affectis pro λ scribamus

eius valorem $\lambda\lambda = \frac{a^2(\odot + \odot)}{\odot + \odot}$, unde fit $\frac{\lambda\lambda\odot}{\odot + \odot} = \frac{a^2\odot}{\odot + \odot} = a^2$,

quandoquidem Terrae massa est quasi infinite parva respectu
massae Solis hinc igitur habebimus

$$L = -\frac{\lambda\lambda X}{v^2} + \frac{a^2(x-X)}{w^2} - \frac{a^2x}{u^2}$$

$$M = -\frac{\lambda\lambda Y}{v^2} + \frac{a^2(y-Y)}{w^2} - \frac{a^2y}{u^2}$$

$$N = -\frac{\lambda\lambda Z}{v^2} + \frac{a^2z}{w^2} - \frac{a^2z}{u^2}$$

§. 22. Hos valores secundum litteras x , y et
 X , Y , Z partiamur, et obtinebimus sequentes valores:

$$L = -X\left(\frac{\lambda\lambda}{v^2} + \frac{a^2}{w^2}\right) + x\left(\frac{a^2}{w^2} - \frac{a^2}{u^2}\right)$$

$$M = -Y\left(\frac{\lambda\lambda}{v^2} + \frac{a^2}{w^2}\right) + y\left(\frac{a^2}{w^2} - \frac{a^2}{u^2}\right)$$

$$N = -Z\left(\frac{\lambda\lambda}{v^2} + \frac{a^2}{w^2}\right)$$

Hic igitur brevitatis gratia statuamus $\frac{\lambda\lambda}{v^2} + \frac{a^2}{w^2} = F$ et
 $\frac{a^2}{w^2} - \frac{a^2}{u^2} = G$, ita ut habeamus

$$L = -FX + Gx, \quad M = -FY + Gy, \quad N = -FZ.$$

§. 23. Hinc igitur facile formulas in principalibus
nostris aequationibus in fine sectionis praecedentis exhibi-
tus, quae ad dextram partem erant dispositae, evoluemus:
reperiemus enim

$$mL + nM + N \sin i \sin \delta = -F(r+x) + G(mr + ny)$$

$$\nu L + \mu M - N \sin i \cos \delta = +Fj + G(\nu r + \mu y)$$

$$L \sin i \sin \delta - M \sin i \cos \delta + N \cos i = -Fz + G(r \sin i \sin \delta - y \sin i \cos \delta)$$

§. 24. Operae igitur pretium erit, hos valores in aequationibus nostris fundamentalibus substituere, ut in posterum nulla amplius mentio literarum L, M, N occurrat.

$$\begin{aligned} & ddx - 2dy(dr + d\delta \cos. 1) + 2d\delta dz \sin. 1 \cos. r \\ & - (1+x)(dr^2 + 2dr d\delta \cos. 1 + d\delta^2(1 - \sin. 1^2 \sin. r^2)) \} \\ & + y d\delta^2 \sin. 1^2 \sin. r \cos. r + z d\delta^2 \sin. 1 \cos. 1 \sin. r \\ & = -F(1+x)dr^2 + G(mx + ny)dr^2 \\ & ddy + 2dx(dr + d\delta \cos. 1) - 2d\delta dz \sin. 1 \sin. r \\ & - y(dr^2 + 2dr d\delta \cos. 1 + d\delta^2(1 - \sin. 1^2 \cos. r^2)) \} \\ & + (1+x)d\delta^2 \sin. 1^2 \sin. r \cos. r + z d\delta^2 \sin. 1 \cos. 1 \cos. r \\ & = -Fydr^2 - G(vx + \mu y)dr^2 \\ & ddz - 2d\delta dx \sin. 1 \cos. r + 2d\delta dy \sin. 1 \sin. r - z d\delta^2 \sin. 1^2 \\ & + (1+x)(2dr d\delta \sin. 1 \sin. r + d\delta^2 \sin. 1 \cos. 1 \sin. r) \} \\ & + y(2dr d\delta \sin. 1 \cos. r + d\delta^2 \sin. 1 \cos. 1 \cos. r) \\ & = -Fzdr^2 + G(x \sin. 1 \sin. \delta - y \sin. 1 \cos. \delta)dr^2 \end{aligned}$$

SECTIO IV.

De extirpatione literarum x , y , et X , Y .

§. 25. Introducendo longitudinem Solis veram $\angle T S = \Phi$, cum eius distantia a Terra $T S = u$, vidimus esse $x = u \cos. \Phi$ et $y = u \sin. \Phi$, unde sequentes formulae euoluendae occurrunt:

$$\begin{aligned} & \text{I. } mx + ny = u(m \cos. \Phi + n \sin. \Phi) \\ & \text{cum igitur sit} \\ & m = \cos. r \cos. \delta - \cos. 1 \sin. r \sin. \delta \text{ et} \\ & n = \cos. r \sin. \delta + \cos. 1 \sin. r \cos. \delta \text{ erit} \\ & m \cos. \Phi + n \sin. \Phi = \cos. r \cos. (\Phi - \delta) + \cos. 1 \sin. r \sin. (\Phi - \delta) \\ & \text{hinc igitur erit} \\ & mx + ny = u(\cos. r \cos. (\Phi - \delta) + \cos. 1 \sin. r \sin. (\Phi - \delta)). \end{aligned}$$

§. 26.

§. 26. Deinde in secunda aequatione occurrit ista formula: $\nu x + \mu y$; quia igitur est

$$\begin{aligned} \nu x + \mu y &= u (\nu \cos. \Phi + \mu \sin. \Phi), \text{ ob} \\ \mu &= \sin. r \sin. \delta - \cos. i \cos. r \cos. \delta \text{ et} \\ \nu &= \sin. r \cos. \delta + \cos. i \cos. r \sin. \delta \text{ erit} \\ \nu \cos. \Phi + \mu \sin. \Phi &= \sin. r \cos. (\Phi - \delta) - \cos. i \cos. r \sin. (\Phi - \delta) \\ \text{unde nostra formula reducenda erit} \\ \nu x + \mu y &= u (\sin. r \cos. (\Phi - \delta) - \cos. i \cos. r \sin. (\Phi - \delta)). \end{aligned}$$

§. 27. In tertia tandem aequatione occurrit:

$$\begin{aligned} x \sin. \delta - y \cos. \delta &= u (\cos. \Phi \sin. \delta - \sin. \Phi \cos. \delta) \\ \text{quae manifesto abit in } -u \sin. (\Phi - \delta), \text{ ita vt sit} \\ x \sin. \delta - y \cos. \delta &= -u \sin. (\Phi - \delta). \end{aligned}$$

§. 28. Quodsi ergo breuitatis gratia ponamus $\Phi - \delta = \psi$, ternae formulae hic reductae erunt:

$$\begin{aligned} m x + n y &= u (\cos. r \cos. \psi + \cos. i \sin. r \sin. \psi) \\ \nu x + \mu y &= u (\sin. r \cos. \psi - \cos. i \cos. r \sin. \psi) \\ x \sin. \delta - y \cos. \delta &= -u \sin. \psi. \end{aligned}$$

(Cum igitur porro sit

$$\begin{aligned} \cos. r \cos. \psi &= \frac{1}{2} \cos. (r - \psi) + \frac{1}{2} \cos. (r + \psi) \text{ et} \\ \sin. r \sin. \psi &= \frac{1}{2} \cos. (r - \psi) - \frac{1}{2} \cos. (r + \psi), \end{aligned}$$

tum vero

$$\begin{aligned} \sin. r \cos. \psi &= \frac{1}{2} \sin. (r - \psi) + \frac{1}{2} \sin. (r + \psi), \text{ et} \\ \cos. r \sin. \psi &= -\frac{1}{2} \sin. (r - \psi) + \frac{1}{2} \sin. (r + \psi) \end{aligned}$$

his valoribus substitutis binae formulae priores fient

$$\begin{aligned} m x + n y &= \frac{1}{2} u (1 + \cos. i) (\cos. (r - \psi) + \frac{1}{2} u (1 - \cos. i) \cos. (r + \psi)) \\ \nu x + \mu y &= \frac{1}{2} u (1 + \cos. i) \sin. (r - \psi) + \frac{1}{2} u (1 - \cos. i) \sin. (r + \psi). \end{aligned}$$

§. 29. Quia denique est

$$\frac{1 + \cos. i}{2} = \cos. \frac{i^2}{2} \text{ et } \frac{1 - \cos. i}{2} = \sin. \frac{i^2}{2}$$

tres nostrae formulae reductae ita succincte exprimentur:

$$\text{I. } m x + n y = u \cos. \frac{1}{2} \cos. (r - \psi) + u \sin. \frac{1}{2} \cos. (r + \psi)$$

$$\text{II. } v x + \mu y = u \cos. \frac{1}{2} \sin. (r - \psi) + u \sin. \frac{1}{2} \sin. (r + \psi)$$

$$\text{III. } x \sin. \delta - y \cos. \delta = -u \sin. \psi.$$

§. 30. Praeterea vero etiam literae X et Y insunt in valore $w^2 = u u - 2 u X \cos. \Phi - 2 u Y \sin. \Phi + v v$; quare, si earum loco valores supra dati substituantur, prodibit:

$$X \cos. \Phi + Y \sin. \Phi = m (1+x) \cos. \Phi - v y \cos. \Phi + z \sin. \delta \cos. \Phi + n (1+x) \sin. \Phi - \mu y \sin. \Phi - z \sin. \delta \sin. \Phi$$

at vero erit ex praecedentibus reductionibus

$$m \cos. \Phi + n \sin. \Phi = \cos. r \cos. \psi + \cos. \delta \sin. r \sin. \psi = \cos. \frac{1}{2} \cos. (r - \psi) + \sin. \frac{1}{2} \cos. (r + \psi).$$

Eodem modo pro terminis y et z habebimus

$$v \cos. \Phi + \mu \sin. \Phi = \cos. \frac{1}{2} \sin. (r - \psi) + \sin. \frac{1}{2} \sin. (r + \psi) \text{ et } \sin. \delta \cos. \Phi - \cos. \delta \sin. \Phi = -\sin. (\Phi - \delta) = -\sin. \psi$$

quibus valoribus substitutis erit

$$X \cos. \Phi + Y \sin. \Phi = (1+x) (\cos. \frac{1}{2} \cos. (r - \psi) + \sin. \frac{1}{2} \cos. (r + \psi)) - y (\cos. \frac{1}{2} \sin. (r - \psi) + \sin. \frac{1}{2} \sin. (r + \psi)) - z \sin. \delta \sin. \psi$$

§. 31. Quo has formulae ad calculum adhuc commodiores reddamus, ponamus brevitatis gratia

$$A = \cos. \frac{1}{2} \cos. (r - \psi) + \sin. \frac{1}{2} \cos. (r + \psi) \text{ et}$$

$$B = \cos. \frac{1}{2} \sin. (r - \psi) + \sin. \frac{1}{2} \sin. (r + \psi)$$

eruntque omnes nostrae formulae reductae

$$m x + n y = A u, \quad v x + \mu y = B u, \quad x \sin. \delta - y \cos. \delta = -u \sin. \psi$$

$$X \cos. \Phi + Y \sin. \Phi = A (1+x) - B y - z \sin. \delta \sin. \psi$$

ficque tandem habebimus

$$w^2 = u u - 2 u (A (1+x) - B y - z \sin. \delta \sin. \psi) + v v.$$

SECTIO

SECTIO V.

De evolutione formulae $\frac{1}{v^2}$.

§. 32. Cum fit $vv = (1+x)^2 + yy + zz$, erit

$$\frac{1}{v^2} = ((1+x)^2 + yy + zz)^{-\frac{1}{2}}$$

vnde, quia quantitates yy et zz sunt tam parvae respectu primae partis $(1+x)^2$, vt earum quadrata et altiores potestates sine errore negligi queant, erit pro nostro instituto satis exacte:

$$\frac{1}{v^2} = \frac{1}{(1+x)^2} - \frac{1}{2} \frac{(yy + zz)}{(1+x)^4}.$$

§. 33. Cum vero etiam quantitas x sit valde parua prae vnitare, erit

$$\frac{1}{(1+x)^2} = 1 - 2x + 3xx - 4xxx \text{ atque } \frac{1}{(1+x)^4} = 1 - 4x;$$

hi ergo valores substituantur et secundum dimensiones quantitatum exiguarum x, y, z disponantur, hocque facto obtinebitur sequens expressio:

$$\frac{1}{v^2} = 1 - 2x - \frac{1}{2}yy - \frac{1}{2}zz + 3xx - 4xxx + 4xyy + 4xzz$$

vbi vltimum membrum tres continens dimensiones iam tam exiguum deprehendetur, vt tuto negligi queat.

SECTIO VI.

De evolutione formulae $\frac{1}{v^2}$.

§. 34. Cum, vti inuenimus, sit

$$vv = uu - 2u(A(1+x) - By - z \sin. \lambda \sin. \psi) + vv$$

ante omnia obseruandum est, literam u , quae distantiam Solis a Terra designat, prae vnitare, qua distantia media Lunae a Terra exprimitur, esse valde magnam, siquidem pro-

Q q 2

pemo

pemodum erit $u = 400$; tum vero etiam nouimus literas x, y, z denotare fractiones prae unitate valde paruas, unde postremum membrum erit $v v = 1 + 2x + xx + yy + zz$.

§. 35. His perpenfis si breuitatis gratia statuatur

$$\Pi = A(1 + x) - By - z \sin. i \sin. \psi$$

vt habeamus

$$w w = u u - 2 \Pi u + v v$$

unde fit

$$\frac{1}{w^2} = (u u - 2 \Pi u + v v)^{-\frac{1}{2}}$$

hinc euoluendo prodit:

$$\frac{1}{w^2} = \frac{1}{u^2} + \frac{2 \Pi}{u^3} - \frac{2 v v}{2 u^3} + \frac{15 \Pi \Pi}{2 u^5}$$

neque vero opus erit hanc seriem vterius continuare.

§. 36. Disponamus nunc membra huius expressionis secundum dimensiones quantitatum exiguarum x, y, z , eritque $\Pi = A + Ax - By - z \sin. i \sin. \psi$, pro membro secundo; pro membro autem tertio, quia diuisum est per u^5 , termini x, y, z inuoluentes tuto omitti poterunt, unde erit $v v = 1$ et $\Pi \Pi = A A$. His igitur substitutis reductio ita se habebit:

$$\frac{1}{w^2} = \frac{1}{u^2} + \frac{2 A}{u^3} + \frac{2 (Ax - By - z \sin. i \sin. \psi)}{u^4} - \frac{2 + 15 A A}{2 u^5}$$

§. 37. Hinc igitur iam poterimus valores litterarum F et G, sublata omni irrationalitate, sequenti modo exhibere:

$$\begin{aligned} 1^\circ F &= A A - 3 A A x + 6 A A x x - \frac{5}{2} A A y y - \frac{5}{2} A A z z \\ &- 10 A A x^3 + 6 A A x y y + 6 A A x z z \\ &+ \frac{a^2}{u^2} + \frac{2 A a^2}{u^3} + \frac{2 a^2 (Ax - By - z \sin. i \sin. \psi)}{u^4} - \frac{(2 + 15 A A) a^2}{2 u^5} \end{aligned}$$

II. G

$$\text{II. } G = \frac{3a^3 \Lambda}{u^4} + \frac{3a^3 (Ax - By - z \sin i \sin \psi)}{u^4} - \frac{a^3 (3 - 15 \Lambda A)}{2u^5}$$

vbi meminisse oportet esse

$$A = \cos \frac{1}{2} \cos (r - \psi) + \sin \frac{1}{2} \cos (r + \psi) \text{ et}$$

$$B = \cos \frac{1}{2} \sin (r - \psi) + \sin \frac{1}{2} \sin (r + \psi).$$

SECTIO VII.

De eliminatione literarum u et Φ .

§. 38. Iam diximus, literam x denotare distantiam Solis a Terra, et angulum t anomaliam Solis mediam, vnde si excentricitas orbitae solaris vocetur ε , cuius valor circiter est $\frac{1}{59}$, ex theoria Planetarum notum est fore distantiam Solis a Terra veram $u = a(1 + \varepsilon \cos t)$. Tum vero si ζ denotet longitudinem Solis mediam, erit eius longitudo vera fatis exacte $\Phi = \zeta - 2\varepsilon \sin t$. His notatis literam u eliminabimus ope harum formularum:

$$\frac{1}{u} = \frac{1 - \varepsilon \cos t}{a}, \quad \frac{1}{u^2} = \frac{1 - 2\varepsilon \cos t}{a^2},$$

$$\frac{1}{u^4} = \frac{1 - 4\varepsilon \cos t}{a^4}, \quad \frac{1}{u^5} = \frac{1 - 5\varepsilon \cos t}{a^5}.$$

§. 39. Primo autem litera u occurrebat in valore $F = \frac{\lambda \lambda}{u^3} + \frac{a^3}{u^3}$ cuius pars posterior $\frac{a^3}{u^3}$ ita reducetur, vt sit:

$$\frac{a^3}{u^3} = 1 + \frac{3\varepsilon \Lambda}{a} + \frac{3\varepsilon Ax}{a} - \frac{3\varepsilon By}{a} - \frac{3\varepsilon z \sin i \sin \psi}{a} - \frac{3}{2a^2} + \frac{15 \Lambda A}{2a^2}$$

$$- 3\varepsilon \cos t - \frac{12 \Lambda \varepsilon \cos t}{a} - \frac{12 \Lambda \varepsilon x \cos t}{a^2} + \frac{12 \varepsilon y \cos t}{a^2}$$

$$+ \frac{12 \varepsilon z \sin i \sin \psi \cos t}{a} + \frac{15 \varepsilon \cos t}{2a^2} - \frac{75 \Lambda \Lambda \varepsilon \cos t}{2a^3}.$$

Hic autem pro nostro instituto non solum terminos per a diuisos, sed etiam eos qui continent $\frac{\varepsilon}{a}$, tuto ob paruitatem negligere licet, ita vt sit:

Qq 3

F =

$$F = \lambda\lambda - 3\lambda\lambda x + 6\lambda\lambda x x - \frac{5}{2}\lambda\lambda y y - \frac{3}{2}\lambda\lambda z z \\ - 10\lambda\lambda x^3 + 6\lambda\lambda x y y + 6\lambda\lambda x z z \\ + x + \frac{3A}{a} + \frac{3A}{a}x - \frac{3By}{a} - \frac{3z \sin. i \sin. \psi}{a} - 3\epsilon \cos. t.$$

Vbi partes posteriores per a diuisas, pariter ac terminum litera ϵ affectum, probe a reliquis distingui conueniet.

§. 40. Cum deinde fit $G = \frac{a^3}{w^3} - \frac{a^3}{u^3}$, factis iisdem substitutionibus et praetermissis terminis tam per $\frac{1}{aa}$ quam per $\frac{\epsilon}{a}$ affectis quia litera G vbique multiplicatur per u , tum vero pro prima aequatione fit:

$$G(m x + n y) = A G u$$

pro secunda vero

$$G(v x + \mu y) = B G u$$

et pro tertia

$$G \sin. i (x \sin. \delta - y \cos. \delta) = -G u \sin. i \sin. \psi$$

habebitur:

$$G u = 3A + 3A x - 3B y - 3z \sin. i \sin. \psi - \frac{3}{2a} + \frac{15AA}{2a} \\ - 9A \epsilon x \cos. t + 9B \epsilon y \cos. t + 9\epsilon z \sin. i \sin. \psi \cos. t.$$

§. 41. Vt autem etiam angulum Φ ex formulis nostris elidamus, cum fit

$\Phi = \zeta - 2\epsilon \sin. t$ erit $\psi = \zeta - \delta - 2\epsilon \sin. t$; breuitatis gratia autem ponamus $\zeta - \delta = \eta$, ita vt η denotet distantiam loci medii Solis a nodo ascendente, sicque angulus hic η etiam tempori fit proportionalis. Quare cum fit $\psi = \eta - 2\epsilon \sin. t$, vbi pars posterior tanquam angulus vehementer paruus spectari potest, cuius sinus ipsi $2\epsilon \sin. t$, cosinus vero unitati aequalis cenferi queat, hoc obseruato erit

$$\sin. \psi = \sin. \eta - 2\epsilon \sin. t \cos. \eta \text{ et} \\ \cos. \psi = \cos. \eta + 2\epsilon \sin. t \sin. \eta$$

pro

pro angulis autem $r - \psi$ et $r + \psi$ habebimus:

$$\sin. (r - \psi) = \sin. (r - \eta) + 2 \varepsilon \sin. t \cos. (r - \eta)$$

$$\cos. (r - \psi) = \cos. (r - \eta) - 2 \varepsilon \sin. t \sin. (r - \eta)$$

$$\sin. (r + \psi) = \sin. (r + \eta) - 2 \varepsilon \sin. t \cos. (r + \eta)$$

$$\cos. (r + \psi) = \cos. (r + \eta) + 2 \varepsilon \sin. t \sin. (r + \eta).$$

§. 42. Hinc igitur ambas literas A et B ad institutum nostrum magis accommodatas exprimere poterimus, quibus per analogiam adiungamus pro tertia aequatione literam C = $\sin. i \sin. \psi$. Nanciscemur igitur hos valores:

$$A = \cos. \frac{i^2}{2} \cos. (r - \eta) + \sin. \frac{i^2}{2} \cos. (r + \eta)$$

$$- 2 \varepsilon \cos. \frac{i^2}{2} \sin. t \sin. (r - \eta) + 2 \varepsilon \sin. \frac{i^2}{2} \sin. t \sin. (r + \eta)$$

$$B = \cos. \frac{i^2}{2} \sin. (r - \eta) + \sin. \frac{i^2}{2} \sin. (r + \eta)$$

$$+ 2 \varepsilon \cos. \frac{i^2}{2} \sin. t \cos. (r - \eta) - 2 \varepsilon \sin. \frac{i^2}{2} \sin. t \cos. (r + \eta)$$

$$C = \sin. i \sin. \eta - 2 \varepsilon \sin. i \sin. t \cos. \eta.$$

§. 43. In his formulis potissimum occurrit angulus $r - \eta$, qui reperitur, si ab argumento latitudinis Lunae r subtrahatur distantia Solis a Nodo media $\eta = \zeta - \varnothing$. Cum igitur angulus r reperiatur, si a loco Lunae medio in orbita θ subtrahatur locus nodi \varnothing , ut fit $r = \theta - \varnothing$, fiet iste angulus $r - \eta = \theta - \zeta$, qui ergo habebitur, si a loco lunae medio θ subtrahatur longitudo Solis media ζ . Ponamus igitur brevitatis gr. hunc angulum $r - \eta = \theta - \zeta = p$, eritque $\eta = r - p$ et hinc $r + \eta = 2r - p$. Porro fit etiam brevitatis ergo $\cos. \frac{i^2}{2} = \mu$ et $\sin. \frac{i^2}{2} = \nu$, ita ut fit $\mu + \nu = 1$ et $\mu - \nu = \cos. i$; vbi notasse iuuabit, ob angulum i satis exiguum, fore $\mu = 1$ et ν fractionem valde parvam. His igitur denominationibus introductis habebimus:

$$A =$$

$$A = \mu \cos. p + \nu \cos. (2r - p) - 2\mu \varepsilon \sin. t \sin. p + 2\nu \varepsilon \sin. t \sin. (2r - p)$$

$$B = \mu \sin. p + \nu \sin. (2r - p) + 2\mu \varepsilon \sin. t \cos. p - 2\nu \varepsilon \sin. t \cos. (2r - p)$$

$$C = \sin. t \sin. (r - p) - 2\varepsilon \sin. t \cos. (r - p).$$

§. 44. Quia in formulis F et Gu adhuc occurrit fin. ψ , eius loco substituaturs valor supra inuentus

$$\sin. \psi = \sin. (r - p) - 2\varepsilon \sin. t \cos. (r - p)$$

quo valore substituto obtinebimus scribendo literam C loco fin. ψ :

$$F = \lambda \lambda - 3\lambda \lambda x + 6\lambda \lambda x x - \frac{5}{2}\lambda \lambda y y - \frac{5}{2}\lambda \lambda z z - 10\lambda \lambda x^3 + 6\lambda \lambda x y y + 6\lambda \lambda x z z + 1 + \frac{5A}{a} + \frac{5Ax}{a} - \frac{5By}{a} - \frac{5Cz}{a} - 3\varepsilon \cos. t$$

$$Gu = 3A + 3Ax - 3By - 3Cz - \frac{3}{2a} + \frac{15A\lambda}{2a} - 9A\varepsilon x \cos. t + 9B\varepsilon y \cos. t + 9C\varepsilon z \cos. t$$

hocque modo omnes quantitates peregrinas ex calculo expulimus, ita vt praeter ternas nostras incognitas x, y, z aliae quantitates variables cognitae non occurrant praeter ternos angulos p, r et t .

§. 45. His igitur valoribus ita definitis tres nostrae aequationes principales pro motu Lunae sequenti modo referentur:

$$\left. \begin{aligned} & ddx - 2dy(dr + d\delta \cos. t) + 2dzd\delta \sin. t \cos. r \\ \text{I. } & -(1+x)(dr^2 + 2drd\delta \cos. t + d\delta^2(1 - \sin. t^2 \sin. r^2)) \\ & + yd\delta^2 \sin. t^2 \sin. r \cos. r + zd\delta^2 \sin. t \cos. t \sin. r \end{aligned} \right\} = -F(1+x)d\dot{r}^2 + AGu d\dot{r}^2$$

II.

$$\text{II. } \left. \begin{aligned} & ddy + 2dx(dr + d\delta \cos. i) - 2dz d\delta \sin. i \sin. r \\ & - y(dr^2 + 2dr d\delta \cos. i + d\delta^2 (1 - \sin. i^2 \cos. r^2)) \\ & + (1+x) d\delta^2 \sin. i^2 \sin. r \cos. r + 2d\delta^2 \sin. i \cos. i \cos. r \end{aligned} \right\} \\ = -Fy dt^2 - BG u dt^2$$

$$\text{III. } \left. \begin{aligned} & ddz - 2dx. d\delta \sin. i \cos. r + 2dy. d\delta \sin. i \sin. r - 2d\delta^2 \sin. i^2 \\ & + (1+x)(2dr d\delta \sin. i \sin. r + d\delta^2 \sin. i \cos. i \sin. r) \\ & + y(2dr d\delta \sin. i \cos. r + d\delta^2 \sin. i \cos. i \cos. r) \end{aligned} \right\} \\ = -Fz dt^2 - CG u dt^2$$

SECTIO VIII.

De reductione differentialium ad elementum anomalie mediae Solis dt .

§. 46. Cum omnes anguli, qui in nostras aequationes ingrediuntur, sint tempori proportionales, eorum differentialia ad elementum temporis dt , ex anomalia media Solis desumptum, datas tenebunt rationes, quas ex tabulis mediorum motuum Lunae et Solis depromere licet. Quam enim motus lineae nodorum ex ipsa Theoria definiri potest: tamen iam satis est euictum, motum nodorum ex observationibus conclusum perfecte cum Theoria consentire; quam ob rem statuamus ut sequitur: $dr = l dt$, $dp = m dt$, ita ut hi valores l et m ex tabulis colligi queant; ubi quidem, quia nulli logarithmi usquam occurrent, litera l sine ambiguitate vtor. Deinde quia linea nodorum in antecedentia promouetur, valor rationis $\frac{d\delta}{dt}$ erit negativus, quam ob rem statuamus

$d\delta \cos. i = -\alpha dt$ et $d\delta \sin. i = -\beta dt$
ubi manifestum est literam β multo minorem esse quam α .

§. 47. His igitur rationibus mere numericis constructis erit pro nostris binis prioribus aequationibus

$$dr + d\delta \cos i = (1 - \alpha) dt,$$

deinde vero quia

$$dr^2 + 2 dr d\delta \cos i + d\delta^2 = (dr + d\delta \cos i)^2 + d\delta^2 \sin^2 i$$

erit haec formula

$$dr^2 + 2 dr d\delta \cos i + d\delta^2 = (1 - \alpha)^2 dr^2 + \beta \beta dr^2.$$

Quare si nostras aequationes per dt^2 diuidamus, eae sequentes induent formas:

$$\text{I. } \left\{ \begin{array}{l} \frac{d^2 x}{dt^2} - \frac{2 dy}{dt} (1 - \alpha) - 2 \beta \frac{dz}{dt} \cos r \\ - (1 + x) ((1 - \alpha)^2 + \beta \beta \cos^2 r) \\ + \beta \beta y \sin r \cos r + \alpha \beta z \sin r \end{array} \right\} = -F(1 + x) + A G u$$

$$\text{II. } \left\{ \begin{array}{l} \frac{d^2 y}{dt^2} + \frac{2 dx}{dt} (1 - \alpha) + 2 \beta \frac{dz}{dt} \sin r \\ - y ((1 - \alpha)^2 + \beta \beta \sin^2 r) \\ + \beta \beta (1 + x) \sin r \cos r + \alpha \beta z \cos r \end{array} \right\} = -F y - B G u$$

$$\text{III. } \left\{ \begin{array}{l} \frac{d^2 z}{dt^2} + 2 \beta \frac{dx}{dt} \cos r - 2 \beta \frac{dy}{dt} \sin r - \beta \beta z \\ - (1 + x) (2 \beta \sin r - \alpha \beta \sin r) \\ - y (2 \beta \cos r - \alpha \beta \cos r) \end{array} \right\} = -F z - C G u$$

§. 48. Totum ergo negotium iam huc est reductum, ut tres istae aequationes differentio-differentiales per duplicem integrationem rite resoluantur, unde pro quovis tempore proposito valores triumstrarum incognitarum x, y, z assignari queant. Ante autem quam hunc laborem suscipiamus, operae pretium erit ostendere, quemadmodum ex inuentis quantitibus x, y, z verum Lunae locum in coelo determinare oporteat.

Tab. XIII.

Fig. 5.

§. 49. Referat igitur tabula planum orbitae lunaris mediae pro tempore proposito, in quo sit T centrum Terrae

Terrae et recta $T\Omega$ linea nodorum, cuius longitudo in ecliptica sit $=\Omega$; tum vero in eodem plano ducatur recta TM ad locum Lunae medium in sua orbita, ita ut sit angulus $\Omega TM = r$, locus autem Lunae verus sit supra hoc planum in z ; unde demisso perpendicularo zy , et yx ad TM normali, erit uti statuimus: $Tx = 1+x$, $xy = y$ et $yz = z$ quos ergo valores ut cognitos spectabimus. Hinc ductis rectis Ty et Tz vocentur anguli $xTy = p$ et $yTz = \omega$, eritque $\text{tang. } p = \frac{y}{1+x}$, hincque distantia $Ty = (1+x)\text{sec. } p$, unde porro reperitur $\text{tang. } \omega = \frac{z}{1+x}\text{sec. } p$; ac denique vera distantia Lunae a Terra $Tz = Ty \text{sec. } \omega$, cui parallaxis Lunae horizontalis reciproce est proportionalis. His angulis definitis erit argumentum Lunae verum, seu angulus $\Omega Ty = r + p$ et declinatio Lunae ab hoc plano $= \omega$.

§. 50. Transferamus nunc has determinationes in coelum, in quo sit circulus maximus $V\Omega p$, in eoque punctum V aequinoxium vernum et signum Ω nodus Lunae ascendens; unde ducatur arcus Ωy cum ecliptica faciens angulum $p\Omega y = i$, inclinationi constanti aequalem, et capiatur arcus $\Omega y = r + p$; tum vero fiat arculus $yz = \omega$, eritque z verus Lunae locus in coelo ex centro Terrae visus. Unde si ad eclipticam normaliter ducatur arcus zq hic exhibebit latitudinem Lunae veram; longitudo vero eius vera erit arcus $V\Omega q = \Omega + \Omega q$.

Tab. XIII.
Fig. 6.

§. 51. Quo autem iste calculus facilius reddatur, primo ex y ad eclipticam demittatur arcus yp ; unde, si more solito pro angulo inclinationis, i, construatur tabula, pro singulis argumentis latitudinis exhibens tam reductionem ad eclipticam quam latitudinem, ex ea reperietur arcus Ωp , ac deinde arcus py , quibus inuentis, quia arculus $yz = \omega$ semper est quam minimus, propterea quod Luna ab orbita

media nunquam notabiliter deflectere potest, ex hoc arcu
 $zy = \omega$ facile colligentur correctiones in longitudine ori-
 undae. Hunc in finem ducatur ex y ad zq perpendicu-
 lum yr et quia in triangulo zyr habetur latus $yz = \omega$ et
 angulus $zyr =$ angulo $\Omega y p$, qui angulus si vocetur $= \sigma$,
 erit $yr = \omega \cos. \sigma$ et $zr = \omega \sin. \sigma$, quae posterior particula
 zr manifesto dabit correctionem arcus yp , quippe quae ad
 yp addita dabit arcum zq seu latitudinem Lunae veram.
 Deinde vero pro longitudine notetur esse $pq : yr = 1 : \cos. yp$,
 unde fit $pq = \frac{\omega \cos. \sigma}{\cos. yp}$, sicque particula pq ab arcu Ωp sub-
 tracta dabit arcum Ωq , unde prodibit longitudo vera
 $\Omega + \Omega q$.

§. 52. Quia angulum $\Omega y p$ vocauimus $= \sigma$, ex
 trigometricis constat fore:

$$\text{tang. } 1 : \text{tang. } \sigma = \sec. \Omega y = \frac{1}{\cos. (r + \varphi)}, \text{ ideoque}$$

$$\text{tang. } \sigma = \frac{\cos. 1}{\sin. 1 \cos. (r + \varphi)}. \text{ Deinde autem est}$$

$$\sin. yp = \sin. (r + \varphi) \sin. 1, \text{ unde fit}$$

$$\cos. yp = \sqrt{1 - \sin. 1^2 \sin. (r + \varphi)^2}$$

Ex priori vero formula est

$$\cos. \sigma = \frac{\sin. 1^2 \cos. (r + \varphi)}{\sqrt{\cos. 1^2 + (\sin. 1 \cos. (r + \varphi))^2}}$$

vbi manifesto est

$$1 - \sin. 1^2 \sin. (r + \varphi)^2 = \cos. 1^2 + \sin. 1^2 \cos. (r + \varphi)^2$$

hinc igitur fit

$$\frac{\cos. \sigma}{\cos. yp} = \frac{\sin. 1 \cos. (r + \varphi)}{1 - \sin. 1^2 \sin. (r + \varphi)^2}$$

Praestat autem prioribus formulis uti, postquam angulus σ
 est exploratus.

§. 53. Cum autem haec correctio calculum non
 exiguum requirat, hoc negotium multo facilius expediri posse
 videtur, si, missa omni approximatione, calculum accurate
 insti-

Instituamus. Scilicet ex triangulo Sphaerico $\delta\gamma z$ ex datis lateribus $\delta\gamma = r + \varrho$ et $\gamma z = \omega$ quaeratur unum dedit et δz et $\delta\gamma z$ et $\gamma z = \omega$ tang. γz Δ $\cos. \delta z = \cos. \delta\gamma \cos. \gamma z$ et tang. $\gamma \delta z = \frac{\sin. \delta\gamma}{\cos. \gamma z}$ tum iste angulus $\gamma \delta z$ addatur inclinationi $q \delta\gamma = i$, ut habeatur angulus $q \delta z$; et ex triangulo Sphaerico $\delta\delta q z$ computeur $\sin. z q = \sin. \delta z \sin. q \delta z$ et tang. $\delta q = \frac{\sin. \delta z \cos. q \delta z}{\cos. \delta z}$ quo facto statim habebitur longitudo Lunae $N q = N \delta + \delta q$ et latitudo Lunae $z q$. Hoc igitur modo tabula illa memorata reductionum et latitudinum carere poterimus.

SEXTIO IX.

De prima appropinquatione ad motum Lunae.

§. 54. Quoniam valores nostrarum incognitarum x, y, z aliter nisi per approximationes definiti non licet, initium harum appropinquationum ita faciamus, ut primo in nostris aequationibus remoueamus terminos per a diuisos, quippe qui eas inaequalitates lunares inuoluunt, quae a Parallaxi Solis pendent et *Parallacticae* vocari solent, quippe quae sunt quam minimae. Deinde etiam excludamus omnes terminos excentricitatem Solis et continentis, unde nascuntur inaequalitates *Solares* dictae, quae etiam sunt vehementer paruae. Tertio vero etiam in ipso limine excentricitatem orbitae lunaris excludamus, quippe quae singularem inuestigationem postulat; ac denique etiam reniciamus terminos, in quibus incognitae x, y, z duas pluresue dimensiones occupant, quippe qui prae reliquis sunt valde parui et in hoc negotio tanquam euanescentes spectari poterunt.

§. 55. His igitur observatis pro literis A, B, C hos habebimus valores :

$$A = \mu \cos p + \nu \cos (2r - p); \quad B = \mu \sin p + \nu \sin (2r - p); \\ C = \sin. i \sin. (r - p)$$

tum vero pro formulis F & Gu his utemur valoribus:

$$F = \lambda\lambda - 3\lambda\lambda x + 1 \quad \text{et} \quad Gu = 3A + 3Ax - 3By - 3Cz$$

fine

$$Gu = 3\mu(1+x)\cos p + 3\nu(1+x)\cos(2r-p) - 3\mu y \sin p \\ - 3\nu y \sin(2r-p) - 3z \sin. i \sin. (r-p)$$

§. 56. Pro prima igitur nostra aequatione membrum ad dextram possum evolvatur, omissis terminis, ubi x ad duas dimensiones assurgeret, ac reperietur

$$F(1+x) = 1 - \lambda\lambda + x - 2\lambda\lambda x \quad \text{et}$$

$$AGu = 3AA + 3AAx - 3AB y - 3ACz$$

ubi producta AA, AB, AC ad simplices cosinus reducuntur. Reperietur igitur

$$AA = \mu\mu \cos^2 p + 2\mu\nu \cos p \cos(2r-p) + \nu\nu \cos^2(2r-p) = \\ \frac{1}{2}(\mu\mu + \nu\nu) + \frac{1}{2}\mu\nu \cos 2p + \frac{1}{2}\mu\nu \cos 2r + \frac{1}{2}\mu\nu \cos(2r-2p) \\ + \frac{1}{2}\nu\nu \cos(4r-2p)$$

$$AB = \mu\mu \sin p \cos p + \mu\nu \sin p \cos(2r-p) + \mu\nu \cos p \sin(2r-p) \\ + \nu\nu \sin(2r-p) \cos(2r-p) =$$

$$\frac{1}{2}\mu\mu \sin 2p + \frac{1}{2}\mu\nu \sin 2r + \frac{1}{2}\nu\nu \sin(4r-2p)$$

$$AC = \mu \sin. i \cos p \sin. (r-p) + \nu \sin. i \sin. (r-p) \cos(2r-p) = \\ \frac{1}{2}\mu \sin. i \sin. r - \frac{1}{2}\nu \sin. i \sin. r + \frac{1}{2}\mu \sin. i \sin. (r-2p) \\ + \frac{1}{2}\nu \sin. i \sin. (3r-2p)$$

Hinc igitur pro prima nostra aequatione colligitur.

Pars dextra.

$$-1 - \lambda\lambda + \frac{1}{2}(\mu\mu + \nu\nu) + \frac{1}{2}\mu\mu \cos 2p + 3\mu\nu \cos 2r \\ + 3\mu\nu \cos(2r-2p) + \frac{1}{2}\nu\nu \cos(4r-2p) \\ - x$$

$$\begin{aligned} & -x(1-2\lambda\lambda) + \frac{1}{2}(\mu\mu + \nu\nu)x + \frac{1}{2}\mu\mu x \cos 2p + 3\mu\nu x \cos 2r \\ & + 3\mu\nu x \cos(2r-2p) + \frac{1}{2}\nu\nu x \cos(4r-2p) \\ & - \frac{1}{2}\mu\mu y \sin 2p - 3\mu\nu y \sin 2r - \frac{1}{2}\nu\nu y \sin(4r-2p) \\ & - \frac{1}{2}\mu\mu z \sin r \sin r + \frac{1}{2}\nu\nu z \sin r \sin r - \frac{1}{2}\mu\mu z \sin r \sin(2r-2p) \\ & - \frac{1}{2}\nu\nu z \sin r \sin(3r-2p) \end{aligned}$$

§. 57. Pro parte autem sinistra eiusdem aequationis utamur pariter iisdem reductionibus, scilicet $\sin r = \frac{1}{2} \cos 2r$, $\cos r = \frac{1}{2} \cos 2r$ et $\sin r \cos r = \frac{1}{4} \sin 2r$; cum vero terminos absolutos, qui nullas incognitas involvunt, a reliquis separemus, sicque pars sinistra hoc modo repraesentabitur:

$$\begin{aligned} & -(1-\alpha)^2 + \frac{1}{2}\beta\beta - \frac{1}{2}\beta\beta \cos 2r \\ & + \frac{d\alpha}{dt} - \frac{r dy}{dt} (1-\alpha) - 2\beta \frac{dz}{dt} \cos r \\ & - (1-\alpha)^2 x - \frac{1}{2}\beta\beta x - \frac{1}{2}\beta\beta x \cos 2r + \frac{1}{2}\beta\beta y \sin 2r + \alpha\beta z \sin r \end{aligned}$$

Hic vero ante omnia est observandum, membra constantia, quae in utraque parte reperiuntur, se mutuo seorsim destrui debere, quia alioquin distantia media non amplius foret $= r$, neque motus medius rite definitus; unde ex hac conditione statim colligimus hanc aequalitatem:

$$\begin{aligned} & -(1-\alpha)^2 + \frac{1}{2}\beta\beta = 1 - \lambda\lambda + \frac{1}{2}(\mu\mu + \nu\nu), \text{ unde fit} \\ & \lambda\lambda = (1-\alpha)^2 + \frac{1}{2}\beta\beta + \frac{1}{2}(\mu\mu + \nu\nu) - 1. \end{aligned}$$

Cum enim λ denotet celeritatem angularem, qua Luna circa Terram ad distantiam mediam $= r$ in circulo revolveretur, remota perturbatione a Sole oriunda, eius valor nunquam per se nondum est cognitus, ideoque eum ex hac conditione determinare necesse erat, quandoquidem valores litterarum λ , α , β , μ , et ν ex Phaenomenis sunt cogniti. Hoc igitur valore substituto pro prima aequatione omnes terminos incognitos ad partem sinistram, cognitos vero ad

ad dextram exhibeamus, quo facto aequatio prima sequentem induet formam:

$$\begin{aligned} \frac{d^2 x}{dt^2} - \frac{2}{dt} \frac{dy}{dt} (1 - \alpha) - 2 \beta \frac{dz}{dt} \cos. r - 3 \lambda \lambda x \\ - \frac{1}{2} \beta \beta x \cos. 2r - \frac{3}{2} \mu \mu x \cos. 2p - 3 \mu \nu x \cos. 2r - 3 \mu \nu x \cos. (2r - 2p) \\ - \frac{3}{2} \nu \nu x \cos. (4r - 2p) \\ + \frac{1}{2} \beta \beta y \sin. 2r + \frac{3}{2} \mu \mu y \sin. 2p + 3 \mu \nu y \sin. 2r \\ + \frac{3}{2} \nu \nu y \sin. (4r - 2p) \\ + \alpha \beta z \sin. r + \frac{3}{2} \mu z \sin. 1 \sin. r - \frac{3}{2} \nu z \sin. 1 \sin. r \\ + \frac{3}{2} \mu z \sin. 1 \sin. (r - 2p) + \frac{3}{2} \nu z \sin. 1 \sin. (3r - 2p) \\ = \frac{1}{2} \beta \beta \cos. 2r + 3 \mu \nu \cos. 2r + \frac{3}{2} \mu \mu \cos. 2p + 3 \mu \nu \cos. (2r - 2p) \\ + \frac{3}{2} \nu \nu \cos. (4r - 2p). \end{aligned}$$

§. 58. Eodem modo tractemus secundam aequationem principalem, pro cuius parte dextra habebimus $Fy = y + \lambda \lambda y$ et $BGu = 3AB + 3ABx - 3BBy - 3BCz$ pro qua formula iam observauimus esse

$$\begin{aligned} AB = \frac{1}{2} \mu \mu \sin. 2p + \mu \nu \sin. 2r + \frac{1}{2} \nu \nu \sin. (4r - 2p) \\ \text{tum vero erit} \\ BB = \frac{1}{2} (\mu \mu + \nu \nu) - \frac{1}{2} \mu \mu \sin. 2p - \frac{1}{2} \nu \nu \sin. (4r - 2p) \\ + \mu \nu \cos. (2r - 2p) - \mu \nu \cos. 2r \\ BC = \frac{1}{2} \mu \sin. 1 \cos. r + \frac{1}{2} \nu \sin. 1 \cos. r + \frac{1}{2} \mu \sin. 1 \cos. (r - 2p) \\ - \frac{1}{2} \nu \sin. 1 \cos. (3r - 2p) \end{aligned}$$

His igitur valoribus substitutis erit

Pars dextra.

$$\begin{aligned} - \frac{3}{2} \mu \mu \sin. 2p - 3 \mu \nu \sin. 2r - \frac{3}{2} \nu \nu \sin. (4r - 2p) \\ - \frac{3}{2} \mu \mu x \sin. 2p - 3 \mu \nu x \sin. 2r - \frac{3}{2} \nu \nu x \sin. (4r - 2p) \\ - y - \lambda \lambda y + \frac{3}{2} (\mu \mu + \nu \nu) y - \frac{3}{2} \mu \mu y \sin. 2p - \frac{3}{2} \nu \nu y \sin. (4r - 2p) \\ + 3 \mu \nu y \cos. (2r - 2p) - \mu \nu y \cos. 2r \\ = \frac{3}{2} \mu z \sin. 1 \cos. r + \frac{3}{2} \nu z \sin. 1 \cos. r + \frac{3}{2} \mu z \sin. 1 \cos. (r - 2p) \\ - \frac{3}{2} \nu z \sin. 1 \cos. (3r - 2p). \end{aligned}$$

§. 59. Eiusdem aequationis pars sinistra, eodem modo quo supra disposita, ita referatur:

$$\begin{aligned} & \frac{1}{2} \beta \beta \sin. 2r \\ & + \frac{d^2 y}{d t^2} + \frac{2(1-\alpha) dx}{dt} + \frac{2\beta \sin. r. dz}{dt} \\ & + \frac{1}{2} \beta \beta x \sin. 2r - (1-\alpha)^2 y - \frac{1}{2} \beta \beta y + \frac{1}{2} \beta \beta y \cos. 2r + \alpha \beta z \cos. r \\ & \text{quo circa, si loco } (1-\alpha)^2 \text{ scribamus eius valorem} \\ & 1 + \lambda \lambda - \frac{3}{2} (\mu \mu + \nu \nu) - \frac{1}{2} \beta \beta \\ & \text{et aequationem ut ante instruamus, dum scilicet omnes} \\ & \text{termini incogniti ad sinistram, cogniti vero ad dextram, dispo-} \\ & \text{nuntur, aequatio nostra secunda hanc induet formam:} \\ & \frac{d^2 y}{d t^2} + 2(1-\alpha) \frac{dx}{dt} + 2\beta \sin. r. \frac{dz}{dt} \\ & + \frac{1}{2} \beta \beta x \sin. 2r + \frac{3}{2} \mu \mu x \sin. 2p + 3\mu \nu x \sin. 2r + \frac{3}{2} \nu \nu x \sin. (4r-2p) \\ & + \frac{1}{2} \beta \beta y \cos. 2r + \frac{3}{2} \mu \mu \sin. 2p + \frac{3}{2} \nu \nu \sin. (4r-2p) - 3\mu \nu y \cos. (2r-2p) \\ & + \mu \nu y \cos. 2r + \alpha \beta z \cos. r + \frac{3}{2} \mu z \sin. 1 \cos. r - \frac{3}{2} \nu z \sin. 1 \cos. r \\ & + \frac{3}{2} \mu z \sin. 1 \cos. (3r-2p) \\ & + \frac{3}{2} \nu z \sin. 1 \cos. (3r-2p) \\ & = -\frac{1}{2} \beta \beta \sin. 2r - \frac{3}{2} \mu \mu \sin. 2p - 3\mu \nu \sin. 2r - \frac{3}{2} \nu \nu \sin. (4r-2p). \end{aligned}$$

§. 60. Pro tertia denique aequatione nostra membra ad dextram partem posita ita se habebunt:

$$\begin{aligned} Fz &= z + \lambda \lambda z \text{ et} \\ Gv &= 3AC + 3ACx - 3BCy - 3CCz \\ \text{ubi notetur esse} \\ BC &= -\frac{1}{2} \mu \sin. 1 \cos. r + \frac{1}{2} \nu \sin. 1 \cos. r + \frac{1}{2} \mu \sin. 1 \cos. (r-2p) \\ & \quad - \frac{1}{2} \nu \sin. 1 \cos. (3r-2p) \\ AC &= \frac{1}{2} \mu \sin. 1 \sin. r + \frac{1}{2} \mu \sin. 1 \sin. (r-2p) + \frac{1}{2} \nu \sin. 1 \sin. (3r-2p) \\ & \quad - \frac{1}{2} \nu \sin. 1 \sin. r \\ CC &= \frac{1}{2} \sin. 1 - \frac{1}{2} \sin. 1 \cos. (2r-2p) \end{aligned}$$

quibus valoribus substitutis erit

Pars dextra.

$$\begin{aligned}
 &= \frac{1}{2} \mu \sin. i \sin. r - \frac{1}{2} \mu \sin. i \sin. (r-2p) - \frac{1}{2} \nu \sin. i \sin. (3r-2p) \\
 &\quad + \frac{1}{2} \nu \sin. i \sin. r \\
 &= \frac{1}{2} \mu x \sin. i \sin. r - \frac{1}{2} \mu x \sin. i \sin. (r-2p) - \frac{1}{2} \nu x \sin. i \sin. (3r-2p) \\
 &\quad + \frac{1}{2} \nu x \sin. i \sin. r \\
 &= \frac{1}{2} \mu y \sin. i \cos. r + \frac{1}{2} \nu y \sin. i \cos. r + \frac{1}{2} \mu y \sin. i \cos. (r-2p) \\
 &\quad - \frac{1}{2} \nu y \sin. i \cos. (3r-2p) \\
 &= z - \lambda \lambda z + \frac{1}{2} z \sin. i^2 - \frac{1}{2} \sin. i^2 \cos. (2r-2p).
 \end{aligned}$$

§. 61. Eodem modo quo ante pars sinistra ita referatur:

$$\begin{aligned}
 &= 2 \beta l \sin. r + \alpha \beta \sin. r \\
 &\quad + \frac{d^2 z}{dt^2} + 2 \beta \cos. r \cdot \frac{dx}{dt} - 2 \beta \sin. r \cdot \frac{dy}{dt} \\
 &\quad + 2 \beta l y \cos. r + \alpha \beta y \cos. r - \beta \beta z \\
 &\quad - 2 \beta l x \sin. r + \alpha \beta x \sin. r \\
 &\quad \text{quocirca aequatio tertia modo ante tradito disposita erit} \\
 &\quad \frac{d^2 z}{dt^2} + 2 \beta \cos. r \cdot \frac{dx}{dt} - 2 \beta \sin. r \cdot \frac{dy}{dt} \\
 &\quad - 2 \beta l x \sin. r + \alpha \beta x \sin. r + \frac{1}{2} \mu x \sin. i \sin. r + \frac{1}{2} \mu x \sin. i \sin. (r-2p) \\
 &\quad + \frac{1}{2} \nu x \sin. i \sin. (3r-2p) - \frac{1}{2} \nu x \sin. i \sin. r \\
 &\quad - 2 \beta l y \cos. r + \alpha \beta y \cos. r + \frac{1}{2} \mu y \sin. i \cos. r - \frac{1}{2} \nu y \sin. i \cos. r \\
 &\quad - \frac{1}{2} \mu y \sin. i \cos. (r-2p) + \frac{1}{2} \nu y \sin. i \cos. (3r-2p) \\
 &\quad + z - \beta \beta z + \lambda \lambda z - \frac{1}{2} z \sin. i^2 + \frac{1}{2} \sin. i^2 \cos. (2r-2p) = \\
 &\quad = 2 \beta l \sin. r - \alpha \beta \sin. r - \frac{1}{2} \mu \sin. i \sin. r + \frac{1}{2} \mu \sin. i \sin. (r-2p) \\
 &\quad - \frac{1}{2} \nu \sin. i \sin. (3r-2p) + \frac{1}{2} \nu \sin. i \sin. r.
 \end{aligned}$$

§. 62. In huius aequationis parte dextra possimum considerari debet terminus $\sin. r$, coefficiente:

$$2 \beta l - \alpha \beta - \frac{1}{2} \mu \sin. i + \frac{1}{2} \nu \sin. i$$

affectus, qui nisi penitus abfit, id erit indicio, inclinationem orbitae lunaris non recte esse assumptam. Tum enim valor literae z necessario involueret huiusmodi terminum:

$$k \sin. r$$

quare cum per hypothesein inclinatio sit rite as-
sumpta, necesse est, ut ille coefficientis evanescat, ita ut fiat

$$2\beta\gamma - \alpha\beta - (\mu - \nu) \sin. 1 = 0.$$

nisi forte evolutione terminorum sinistree partis pariter
eiusmodi termini resultent, qui cum isto simul sumti eva-
nescere deberent: manifestum autem est hos terminos sem-
per fore quam minimos. Hinc igitur patet, dari certam
quandam relationem inter motum lineae nodorum, a qua
literae α et β pendent, et ipsam inclinationem 1 , quam
adeo ex Theoria definire liceat.

SECTIO X.

De valoribus numericis quantitatum constantium
 $l, m, \alpha, \beta, \mu, \nu$, hincque λ cum inclinatione 1 .

§. 62. Ante quam evolutionem trium aequatio-
num in sectione praecedente exhibitarum suscipiamus, con-
veniet ex tabulis mediorum motuum Lunae valores li-
terarum $l, m, \alpha, \beta, \mu, \nu$ cum angulo 1 excerpere, quo
facilius vera cuiusque quantitas cognosci et diiudicari pos-
sit, quatenam praeter reliquis tam sint exiguae, ut in calculo
negligi queant. Hunc in finem ex tabulis angulorum ζ ,
quae certo temporis intervallo accipiunt, depromere ne-
cesse est, quippe quibus eorundem angulorum differentialia
sunt proportionalia.

§. 64. Statuamus intervallum istud temporis, pro
quo incrementa sunt definienda, 36 diebus. — Ac primo
ex tabulis solaribus longitudo Solis media ζ hoc tempore
capit incrementum $29^\circ. 34'. 9''. 9$, unde in minutis secun-
dis erit

Incrementum longitudinis mediae Solis $\zeta = 106449,9$
vnde si subtrahatur motus apogaei qui est $= 5,14$

prodibit incrementum anomaliae mediae $= 106444,5$
Hinc ergo erit increm. $\zeta = 106444,5$, ad quod omnia reli-
qua incrementa deinceps referemus, sicque erit $\frac{d\zeta}{dt} = 1,000051$.

§. 65. Deinde ex tabulis lunaribus pro eodem
tempore 30 dierum excerpatur motus Lunae medius, qui
est $13^{\circ}.5'.17''.31''$, qui angulus in minuta secunda con-
versus dabit

incr. $\theta = 1422051$, vnde fit $\frac{d\theta}{dt} = 13,390350$.
Deinde ex eadem tabula motus retrogradus nodi colligi-
tur $1^{\circ}.35'.19''$, hincque in minutis secundis incr. $\Omega = -5719$
vnde deducitur $\frac{d\Omega}{dt} = -0,053851$.

§. 66. Pro quantitate iuxta inclinationis mediae,
etsi ea per elementa reliqua ex theoria determinetur: ta-
men, quia nondum constat, quantum partes adhuc neglectae
eo conferre queant, eam ex meis tabulis lunaribus deri-
vemus. Hinc igitur ex prima tabula pro quantitate z , cuius
argumentum et angulus sumto $r = 90^{\circ}$ erit $z = 896400$
partibus decies millionesimis vnitatis, qui per distantiam medi-
am Solis a Terra divisus dat tangentem inclinationis, quam
quaerimus. At vero in iisdem tabulis distantia media
supponitur $= 9964129$ partium decies millonesimarum
vnitatis, vnde colligitur tang. $= \frac{896400}{9964129}$, hincque $= 5^{\circ}.8'.26,2''$
hinc erit $\frac{1}{2} = 2^{\circ}.34'.13,1''$. Quare cum posuerimus

$\mu = \cos. \frac{1}{2}$ et $\nu = \sin. \frac{1}{2}$
statim habemus valores harum literarum

$$\mu = 0,998000 \quad \nu = 0,002000$$

$$l\mu = 9,9991306 \quad l\nu = 7,3010300$$

ex his porro deducitur

$$\mu\mu = 0,996004 ; \mu\nu = 0,001996 ; \nu\nu = 0,000004 \\ I\mu\mu = 9,9981612 ; I\mu\nu = 7,3001606 ; I\nu\nu = 4,6068596.$$

§. 67. Deinde cum inuenerimus

$$\frac{d\Omega}{dt} = -0,058554$$

supra autem posuerimus

$$\alpha = -\frac{d\Omega}{dt} \cos. i \text{ et } \beta = \frac{d\Omega}{dt} \sin. i,$$

valores harum literarum reperientur sequentes:

$$\alpha = 0,053636 ; \beta = 0,004825 \\ I\alpha = 8,7294565 ; I\beta = 7,6835079$$

ex quibus deducuntur sequentes valores

$$\alpha\alpha = 0,002877 ; \alpha\beta = 0,000259 ; \beta\beta = 0,000023 \\ I\alpha\alpha = 7,4589130 ; I\alpha\beta = 6,4129644 ; I\beta\beta = 5,3670158.$$

Praeterea vero pro sequentibus notasse inuabit esse

$$I \cos. i = 9,9982596 \quad I \sin. i = 8,9523110.$$

§. 68. His valoribus definitis ad reliquos progrediamur; ac primo quidem, quia posuimus $p = \theta - \zeta$ atque $\frac{dp}{dt} = m$, erit $m = \frac{d\theta}{dt} - \frac{d\zeta}{dt}$, quare ex valoribus supra inuentis habebimus

$$m = 12,390299 \text{ et } Im = 1,0930818.$$

Denique cum sit

$$r = \theta - \Omega \text{ et } I = \frac{dr}{dt} \text{ erit}$$

$$I = \frac{d\theta}{dt} - \frac{d\Omega}{dt}$$

unde ex valoribus supra inuentis colligemus

$$I = 13,444201 \text{ et } \log. I = 1,1285350.$$

§. 69. Ex his iam valoribus inuentis quacramus etiam valorem literae λ ope huius aequationis:

$$\lambda \lambda = (l - a)^2 + \frac{1}{2} \beta \beta + \frac{1}{2} (\mu \mu + \nu \nu) - 1.$$

Primo igitur habemus $l - a = 13,390565$, hincque

$$(l - a)^2 = 179,307250; \text{ deinde vero est}$$

$$\frac{1}{2} \beta \beta = 0,0000011; \text{ denique}$$

$$\frac{1}{2} (\mu \mu + \nu \nu) = 0,698004; \text{ quibus inuentis concluditur fore}$$

$$\lambda \lambda = 178,805265$$

hincque

$$\lambda = 13,371806 \text{ et } l \lambda = 1,1261901$$

vbi notetur λ denotare celeritatem angularem, qua Luna in distantia $= 1$ circa Terram in circulo renoueretur se-mota actione Solis.

§. 70. Tandem videamus quam prope valores inuenti contineant cum conditione circa aequationem tertiam memorata, qua esse debebat

$$\frac{2}{3} \beta l - a \beta - \frac{1}{2} (\mu - \nu) \sin. i = 0 \text{ siue}$$

$$\frac{2}{3} l - a - \frac{1}{2} \frac{(\mu - \nu)}{\beta} \sin. i = 0$$

pro qua cum fit

$$\mu - \nu = 0,996000 \text{ et } \frac{2}{3} l - a = 26,034766$$

tum vero

$$\frac{2}{3} \frac{(\mu - \nu) \sin. i}{\beta} = 27,743700, \text{ debet esse}$$

$$26,034766 - 27,743700 = -1,708934$$

qui quidem error enormis videri posset; verum per β multiplicatus fit tantum $= 0,008246$, qui satis est exiguus, vt terminis in aequatione neglectis adscribi possit. Ex quo prosequenti euolutione probe teneatur, omnes terminos formae $k \sin. r$ prorsus omitti debere. Praeterea vero etiam meminisse oportet, motum Lunae quoque ab actione Planetarum aliquantillum perturbari, ac fortasse etiam figura Lunae, quatenus a sphaerica discrepat, aliquid conferre potest.

§. 71.

§. 71. Tandem pro sequentibus calculis, ubi excentricitas orbitae lunaris introducitur, statuamus anomaliam mediam lunae $= q$ et $\frac{dq}{dt} = n$, unde cum $q = 0$ apogaeo, erit $n = \frac{d\theta}{dt} - \frac{d.apog.}{dt}$. Tum vero pro intervallo 30 dierum promouetur apogaeum per angulum $3^{\circ}.20'.32'' = 12032'$ sicque erit $\frac{d.apog.}{dt} = 0,113296$, unde colligitur $n = 13,277054$ et $12 = 1,1221177$.

§. 72. His omnibus praeparatis totum negotium simili fere modo absolui poterit quo usus sum in *Theoria mea Lunae noua methodo pertractata*, dum scilicet inuestigatio coordinatarum x, y, z in certos ordines distribuitur, ita ut in singulis geminae integrationes accurate expediri queant. Verum hoc opus tantae molis nunc quidem suscipere vix ausim, unde eius executionem vel in aliud tempus, differre, vel aliis, qui huiusmodi calculis delectantur, relinquere cogor. Ceterum ex his iam perspicitur tabulas lunares super hac Theoria exstructas longe aliam faciem esse habituras, quae fortasse ad usum practicum magis erunt accommodatae.